

اطلاعات مرغداری

آموزشی، علمی، خبری، اقتصادی و تحلیلی

وابسته به شبکه خبری و اطلاع رسانی I.T.P

ISSN: ۲۰۰۸-۸۰۹۴

۲۵۰۰۰ ریال • شماره ۱۶ • مرداد ماه • ۱۳۹۰

وزارت بازرگانی
معاونت توسعه بازرگانی داخلی

مقابل وزارت بازرگانی انجام شد تجمع تعدادی از مرغداران

زلزله در کشاورزی

بهداشت خطوط آبخوری

جدول قیمت‌ها در دو ماه گذشته

بحرانی‌ترین زمان پرورش جوجه‌های گوشتی

شرکت آریا دان رشد
ARYA DONE ROSHD CO.

تولید کننده خوراک دام و طیور

فرمولاسیون انواع خوراک با استفاده از پیشرفته ترین نرم افزار فرمول نویسی و Optimization

تولیدات

خوراک پرورش مرغ گوشتی بدون استفاده از آنتی بیوتیک

خوراک پرورش مرغ گوشتی

خوراک پرورش نیمچه و تولید مرغ تخمگذار

خوراک سایر انواع ماکیان

خدمت صادقانه

نام جاودانه

عضو خانواده سروش رشد

نشانی دفتر مرکزی: تهران، خیابان توحید، پلاک ۲، طبقه ۳، واحد ۱۰ کدپستی: ۱۴۵۷۸۹۶۳۷۱

تلفن: ۶۶۹۰۰۱۳۲ شماره: ۶۶۴۲۳۷۴۸

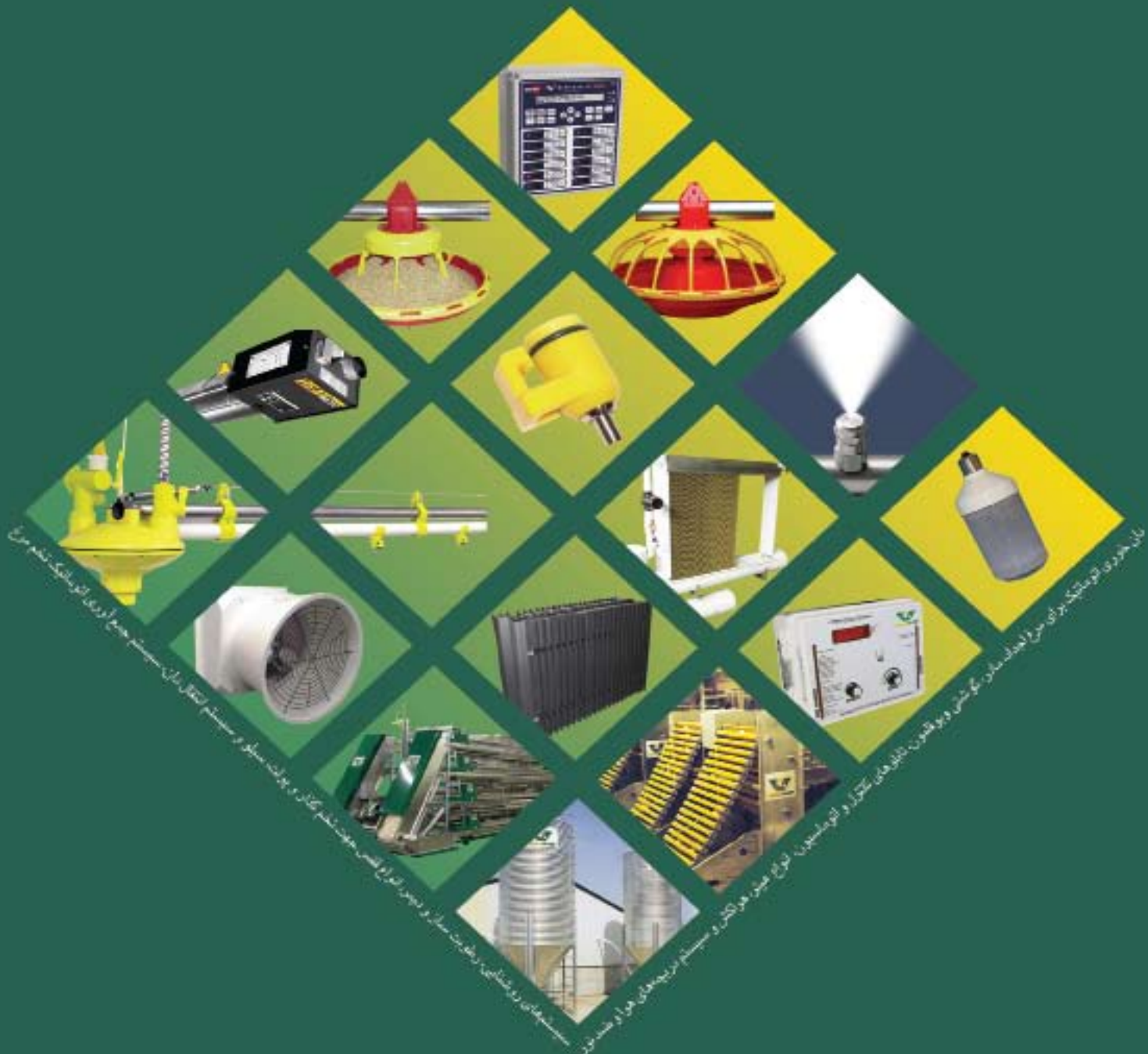
نشانی کارخانه: قم، شهرک صنعتی شکوهیه، فاز ۲

تلفن: ۰۲۵۱۳۳۴۳۸۸۴ شماره: ۰۲۵۱۳۳۴۳۰۱۷

www.arya-roshd.com

Email: info@arya-roshd.com

مجموعه‌ایی کامل از تجهیزات مدرن مرغداری با تکنولوژی روز جهان

شرکت تولیدی و صنعتی طلوع فردیس
 نماینده انحصاری محصولات والکو در ایران
 دفتر مرکزی: تهران، چهارم آزاد، زویروی چهارم
 دکتر محمد فرید، پلاک ۱۳۰، طبقه ۳، واحد ۱۰
 تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۰۷۳۱۴، فکس: ۰۲۱-۶۶۸۳۲۱۰۶
 تلفن کارخانه: ۰۲۶۲-۳۵۸۳۶۶۶-۸
www.tolou-e-fardis.com
www.valco-europe.com

Saba Toyur Co.

تولید کننده و عرضه کننده مدرن ترین تجهیزات مرغداری

آبخوری و دانخوری
پلاستیکی

دانخوری اتوماتیک
سیستم پستی

آبشار میکسر بالابر

دانخوری اتوماتیک
سیستم زنجیری

آبخوری اتوماتیک سیستم نیل

کوار صنعتی

هواکش ۱۳ سانتریفری
و ۱۰۰ سانتریفری

هواکش نمونه
(ایستگاه)

آدرس دفتر فروش: تهران- خیابان توچک- بالاتر از چهارراه فرصت- روبروی بانک ملی- شماره ۵۵

تلفن: ۰۶-۶۶۴۳۷۷۵۸ فکس: ۰۶۶۹۲۵۷۲

I.T.P

ماهنامه اطلاعات مرغداری

شماره ۱۶ - مرداد ۹۰

شماره مجوز ۱۸۳۰ / ۱۲۴ ISSN: 2008-8094

آموزشی، کاربردی، خبری و تحلیلی

مدیر مسئول:

«از اینکه ما را برای خواندن انتخاب کرده‌اید، سپاسگزاریم این مجموعه حاصل زحمات همکاران بنده برای نائل شدن به افتخار خدمت به شما می‌باشد که اسامی آنها در زیر ذکر گردیده است. امیدوارم مانند یک دوست واقعی، خطاها و مشکلات موجود در این اثر را به ما یادآوری کنید تا طعم خدمت به شما، هر روز شیرین و گوارتر گردد.»

مدیر مسئول / سردبیر

مهندس علی حسینی

مدیر اجرایی

زینب حیدر نژاد

مدیر داخلی

مینا همرنگ

وب

مهدی جلیوند

طراح و صفحه‌آرا

فاطمه قیاسوند

خبر

مسعود رضا بختیاری - فریبا زیبا اندیش

همانگی

آرش حقیقت‌زاده

مقالات

انتخابی توسط کاربران سایت علمی موسسه

(شرایط زمان درج مقاله خود را در سایت علمی موسسه مطالعه نمایید)

تماس با ما:

آدرس جهت مکاتبات: تهران - صندوق پستی ۳۹۳ - ۱۴۱۹۵

آدرس جهت حضور: تهران - خیابان اسکندری شمالی - بن‌بست

بهار - انتها، سمت چپ - پلاک ۱۸ - واحد ۱

تلفن: ۰۲۱ - ۶۶۵۷۳۲۴۰ - ۶۶۵۷۳۲۴۱ - ۶۶۵۷۳۲۴۲ - ۶۶۵۷۳۲۴۳

تلفکس: ۰۲۱ - ۶۶۴۲۰۹۸۸

تیلیفانت: ۰۲۱ - ۶۶۴۲۰۳۰۶

مشترکین: ۰۲۱ - ۶۶۴۲۱۱۷۶

مقالات علمی: ۰۲۱ - ۶۶۴۲۰۳۶۶

پیامک: ۳۰۰۰۷۳۳۱

تارنما (وب): www.ITPNews.com

آدرس الکترونیکی: info@ITPNews.com

چاپ: بامشاد

- شما می‌توانید تمام نوشته‌ها، مقالات و تحلیل‌های خود را برای ما ارسال کنید.

- مطالب تحلیلی و خبری شما پس از بررسی بر روی سایت خبری قرار می‌گیرد.

- I.T.P هیچ تلاش یا ادعایی بر روی تملک بر مقالات و مطالب شما ندارد و آن‌ها را با ذکر

منبع یا پیوند به آدرس اینترنتی اصل مقاله، در سایت ما ماهنامه به چاپ خواهد رسانید.

۳۰

۱۰

۱۲

رئیس کل سازمان توسعه تجارت: بدون مجوز وزارت جهاد کشاورزی

۱۷ مرغ وارد نکردیم ۶

۸ مرغ‌هایی که تبریزی‌ها می‌پسندند

جدول قیمت‌ها ۱۰

۱۹ جدول قیمت‌ها در دو ماه گذشته

۱۲ مقالات

۲۵ بررسی تکنیک‌ها و روش‌های نوردهی در مرغان مادر گوشتی

۳۰ بهداشت خطوط آبخوری

۳۲ بحرانی‌ترین زمان پرورش جوجه‌های گوشتی ۱۴

۱۴ وعده دولت برای خرید مرغ مازاد تولیدکنندگان

تحلیل

زلزله در کشاورزی

مرغ‌هایی که تبریزی‌ها می‌پسندند

دولت مرغ داخلی را نمی‌خرد

گزارش

مقابل وزارت بازرگانی انجام شد: تجمع تعدادی از مرغداران

اخبار

وعده دولت برای خرید مرغ مازاد تولیدکنندگان

زلزله در کشاورزی

نامه‌هایی از نمایندگان دارم که خواستار واردات شده‌اند

کشاورزی، بازرگانی و روسای کمیسیون‌های اقتصادی و کشاورزی، آب و منابع طبیعی و همچنین بررسی نوسانات قیمت ارز و کالا و آخرین وضعیت اقتصادی کشور با حضور وزیر امور اقتصاد و دارایی، محمود بهمنی رییس کل بانک مرکزی و روسای کمیسیون‌های برنامه و محاسبات و اقتصادی در دستور کار هیات ریسه مجلس قرار گرفت البته در این بین و در میان جنجال کشاورزی که در کشور به پا شده پای وزیر بازرگانی هم گیر است چرا که پای درخواست واردکنندگان محصولات کشاورزی امضای وزیر بازرگانی ثبت شده است از این رو مهدی غضنفری نیز دیروز برای پاسخگویی در مجلس حاضر شده بود تا خلیلیان خود را تنها نیند. یکی از نکات جالب جلسه دیروز آمارهایی بود که توسط نماینده‌ها داده می‌شد و از طرفی از سوی وزرای بازرگانی و کشاورزی تکذیب می‌شد. به گفته مجلسی‌ها واردات محصولات کشاورزی در پنج سال اخیر سه برابر شده اما دو وزیر کشاورزی و بازرگانی زیر بار این آمار نرفتند و حتی وزیر کشاورزی اعلام کرد که صادرات محصولات کشاورزی در سال گذشته ۳۳ درصد افزایش داشته است.

وزیر جهاد کشاورزی بایان اینکه تولیدات کشاورزی در سه سال گذشته وضعیت رو به رشدی داشته است، اظهار کرد: در سال ۸۹ صادرات نسبت به سال پیش از آن حدود ۳۳ درصد افزایش و واردات نیز از نظر وزنی ۳۰ درصد کاهش داشته است. رییس سازمان توسعه تجارت نیز سه روز قبل با تاکید بر اینکه برای اولین بار در شش سال گذشته

و... نیز به نحوی دیگر دادشان از واردات وقت و بی‌وقت درآمده است. از قرار معلوم دامداران اعلام کردند که در صورت پرداخت نشدن مطالباتشان به زودی تجمع‌های سراسری برپا خواهند کرد. نامه پشت نامه به رییس‌جمهور برای حل مشکلات بخش کشاورزی؛ بخش‌هایی که نان مردم از آن تامین می‌شود، هم‌اکنون رو به موت است. یکی دو هفته‌ای می‌شود که در مجلس نیز تذکرات پی در پی به وضعیت کشاورزی داده می‌شود؛ تذکراتی که بالاخره وزیر کشاورزی را به جمع مجلس‌نشینان کشاند. اگرچه خلیلیان از انتقاد نماینده‌ها در مورد عملکردش خوش نیامد اما برای اینکه کم نیورد مجلس را متهم اعلام کرد و گفت: من هم حرف‌های زیادی برای گفتن دارم. وی ادامه داد: نامه‌های زیادی دارم از نماینده‌ها که خواستار واردات گندم شده‌اند و هنوز مرکب نامه‌شان خشک نشده است البته وزیر کشاورزی نگفت که این نامه‌ها و توصیه‌نامه‌ها را از چه کسانی گرفته است. مجلس در روزهای قبل عجیب و غریبی را پشت سر گذاشت.

تناقض آماری

دستور کار جلسه علنی دیروز مجلس بررسی واردات محصولات کشاورزی و امنیت غذایی بود که طی آن نمایندگان مجلس به عملکرد دولت در خصوص واردات بی‌رویه محصولات کشاورزی انتقاد کردند. طبق برنامه اعلام شده بررسی وضعیت واردات محصولات کشاورزی با حضور وزرای جهاد

کشاورزی شهریور ۸۸ زمانی که با ۲۰۰ رای موافق مجلسی‌ها بر کرسی وزارت تکیه زد شاید فکرش را هم نمی‌کرد که صبر همین جماعتی که او را وزیر کرده، سرباید. صادق خلیلیان روزی که برای وزیر شدن به مجلس آمد قول داد که دستی بر سر و روی کشاورزی این مملکت بکشد و قانون را زیر پا نگذارد اما وعده وعیدهای او هیچ‌گاه رنگ واقعیت به خود نگرفت و حالا مجلس با مردی روبه‌رو است که به قول‌هایش عمل نکرده است. از این رو آنچه در بخش کشاورزی مشاهده می‌کنیم چیزی جز ورشکستگی، واردات، گرانی و تعطیلی زمین‌های کشاورزی نیست؛ اتفاقی که کارشناسان هشدارش را دو سال قبل داده بودند حال عملی شده است. در حال حاضر کشاورزی ایران نفس‌های آخر خود را می‌کشد، دولت نه پولی دارد که به جماعت کشاورز بدهد و نه می‌تواند محصولات آنها را بخرد. نرخ خرید تضمینی محصولات صدای کشاورزان را درآورده و آنها حاضرند محصول خود را دور بریزند اما با دولت و وزرایش معامله نکنند. افزایش هزینه‌های آب، برق، گازوئیل را هم که اضافه کنید می‌شود همین اتفاقاتی که در زمین‌های کشاورزی می‌افتد؛ فرار کشاورزان از باغات و زمین‌ها و تبدیل آن به ویلاهای شیک. شاید در بین کشاورزان کمتر کسی پیدا شود که از دولت طلب نداشته باشد، گندم‌کار به یک نوع، چایکار به نوعی دیگر و برنج‌کار

وزن واردات کمتر از وزن صادرات بوده است، اظهار داشت: وزن صادرات با احتساب میعانات گازی ۱۸ میلیون تن و بدون احتساب ۱۵/۸ میلیون تن است در حالی که وزن واردات در سه ماهه اول امسال هشت میلیون تن بوده است.

صافدل گفت: در فهرستی که شاهد رشد صادرات ۲ تا ۴۰۰ درصدی هستیم در انواع پسته خندان ۱۸۰ میلیون دلار، آلومینیوم ۱۰۱ میلیون دلار، کاتد از مصر ۸۴ میلیون دلار، محصولات آهنی ۸۳ میلیون دلار، کولرهای آبی ۷۷ میلیون دلار، روی ۴۸ میلیون دلار، بیسکویت ۴۱ میلیون دلار، پوست ۳۸ میلیون دلار، سنگ‌های مرمر ۳۲ میلیون دلار و هندوانه ۳۰ میلیون دلار صادرات داشته‌ایم و به لحاظ منطقه‌ای در سه ماهه اول امسال ۸۷ درصد صادرات به آسیا، ۱۱ درصد به اروپا، یک درصد به آفریقا، نیم درصد به آمریکا و کمتر از یک درصد به اقیانوسیه صادرات داشته‌ایم.

وی افزود: در سه ماهه اول سال جاری ۱۴ میلیارد دلار واردات داشته‌ایم که به لحاظ ارزشی ۰/۴ درصد و به لحاظ وزنی ۲۶ درصد کاهش داشته است. معاون وزیر بازرگانی گفت: در سال ۷۸ تا ۸۳ سهم صادرات از تجارت ۱۸ درصد و سهم واردات ۸۲ درصد بوده است اما از سال ۸۴ تا سال ۹۰ سهم صادرات از تجارت ۳۰ درصد و سهم واردات ۷۰ درصد بوده است، یعنی نسبت واردات به صادرات از سال ۷۸ تا ۸۳، ۴/۵ برابر و در سال ۸۴ تا ۹۰، ۲/۳ برابر بوده است.

رییس کل سازمان توسعه تجارت گفت: من با افتخار و با صدای بلند می‌گویم که صادرات هفت میلیارد دلاری قبل از دولت نهم امروز به ۳۰ میلیارد دلار رسیده و باید همه این موضوع را با افتخار بیان کنند. وی همچنین در مورد برخی اخبار منتشر شده در خصوص واردات پتو گفت: در پایان سال ۸۷ واردات پتو ۱/۵ میلیون دلار بوده که این رقم در پایان سال ۸۹ به ۱/۲ میلیون دلار رسیده است. صافدل همچنین با اشاره به انتشار برخی اخبار در مورد واردات میوه گفت: ما در سال گذشته ۹۱۲ میلیون دلار صادرات سیب و ۳۷ میلیون دلار واردات سیب داشته‌ایم. همچنین ۷۱/۵ میلیون دلار صادرات انگور و ۵/۹ میلیون دلار واردات داشته‌ایم این در حالی است که صادرات کشمش ۱/۱ میلیارد دلار بوده است و باید این نکته را در نظر داشته باشیم که هر چهار کیلو انگور یک کیلو کشمش می‌دهد این در حالی است که واقعیت چیز دیگری می‌گوید.

توطئه جریان انحرافی

به نظر می‌رسد اوضاع کشاورزی کشور بدتر از

چیزی است که به نظر می‌رسد چراکه دیروز رییس کمیسیون کشاورزی این اوضاع نابسامان را توطئه‌ای طراحی شده خواند و اظهار داشت: جریانی تحت عنوان جریان انحرافی در کشور، توطئه‌ای را در بخش کشاورزی طراحی کرده است که شواهد بسیار زیادی در این رابطه وجود دارد. عباس رجایی افزود: در سند چشم‌انداز ۲۰ سال کشور موضوع امنیت غذایی یکی از مسایل جدی است که رهبر معظم انقلاب نیز روی آن تأکید کردند و ما موظفیم به این موضوع توجه کنیم. رجایی همچنین گفت: افزایش تولید در کشور که مورد تأکید رهبر انقلاب نیز هست، یک دیدگاه راهبردی در بحث کلان اقتصاد کشور است. به گفته رجایی، در انتهای سال گذشته با وجود اینکه باید تعرفه واردات به گونه‌ای می‌بود که به نفع تولیدکنندگان در کشور باشد اما تعرفه واردات صفر شد و مشکلاتی را به بار آورد.

رجایی همچنین تصریح کرد: امروز خشکسالی یکی از مسایل بسیار مهم بخش کشاورزی است که به منزله یک زلزله خاموش هشت ریشتری است که کشور را در بر می‌گیرد. تمام کشاورزی کشور ما در بسیاری از شهرها در حال نابودی است اما کسی به این موضوع فکر نمی‌کند. زمانی که صحبت از واردات می‌کنیم، فقط بحث مبادی رسمی مطرح نیست بلکه در بحث واردات موضوع قاچاق نیز نقش مهمی دارد و باید این موضوع را در نظر بگیریم و ما آنقدر مساله واردات را به شوخی گرفته‌ایم که نمی‌دانیم چه کنیم.

کمبود کالا در بازار و صحنه گردانی مافیای واردات

سخنگوی کمیسیون کشاورزی، با انتقاد از واردات کالا به بهانه تنظیم بازار، باز کردن مرزها به روی واردکنندگان را در برخی موارد نتیجه صحنه‌گردانی مافیای بازار در ایجاد کمبود مصنوعی کالا در بازار خواند و گفت: برخی واردکنندگان با توسل به شیوه‌های فراقانونی خودشان در بازار کمبود ایجاد و خودشان هم کمبود بازار را با واردات پر می‌کنند.

عیسی جعفری "کمبود مقطعی بسیاری از کالاها در کشور را نتیجه صحنه‌گردانی مافیای واردات خواند و گفت: با توجه به خط مشی دولت در زمینه تنظیم بازار و شیوه ایجاد درهای باز بر روی واردات در هنگام کمبود کالا، برخی واردکنندگان سودجو با استفاده از قدرت خود در بازار خلاء ایجاد می‌کنند و در نتیجه آن مجوز واردات کالا به کشور می‌گیرند.

نماینده مردم کبودرآهنگ و بهار در مجلس

شورای اسلامی، تصریح کرد: شیوه کنونی تنظیم بازار که موجب سودجویی مافیای واردات و زیان دیدن تولیدکنندگان داخلی می‌شود، باید هر چه سریع‌تر اصلاح شود.

وی با بیان این که تنظیم بازار برای حمایت از مصرف‌کنندگان امری ضروری است، تأکید کرد: در تنظیم بازار نباید با افراط و تفریط برخورد کرد، زیرا کوتاهی در تنظیم بازار موجب زیان دیدن مصرف‌کنندگان و افراط در آن موجب نابودی تولیدکنندگان می‌شود. سخنگوی کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس همچنین افزود: متمرکز کردن امور مربوط به واردات و تنظیم بازار در وزارت کشاورزی و ایجاد سیستم یکپارچه مدیریتی برای مدیریت واردات، می‌تواند حجم زیادی از مشکلات مربوط به واردات اقلام کشاورزی را کاهش دهد.

دولت به جای برخورد تعزیراتی، مازاد تولید را از مرغداران خریداری کند

رئیس اتحادیه مرغداران گوشتی کشور با اشاره به اینکه نرخ‌های کنونی بازار پایین تر از قیمت تمام شده است، اعلام کرد: دولت به جای برخورد تعزیراتی برای ایجاد تعادل در بازار، مازاد تولید را از مرغداران خریداری کند.

محمد یوسفی با اشاره به اینکه قیمت مرغ فعلا در نرخ‌های کنونی تثبیت شده و تغییری نمی‌کند، گفت: در خصوص وضعیت قیمت‌ها بارها با مسئولان وزارت بازرگانی جلساتی برگزار کردیم که همه آنها بی نتیجه باقی ماند. وزارت بازرگانی اجازه افزایش قیمت را به مرغداران نمی‌دهد که این امر تبعات اقتصادی سنگینی برای تولیدکنندگان به همراه داشته و خواهد داشت.

رئیس اتحادیه مرغداران گوشتی کشور با اشاره به اینکه در حال حاضر قیمت تمام شده تولید بالاتر از ارقامی است که دولت مرغداران را ملزم به عرضه محصول خود با آن نرخ‌ها می‌کنند، گفت: مسئولان وزارت بازرگانی برای تنظیم بازار در شرایطی که قیمت‌ها به شدت کاهش یافته، عرضه و تقاضا را عامل تعیین قیمت‌ها عنوان می‌کنند.

اما زمانی که قیمت‌ها افزایش می‌یابد دیگر موضوع عرضه و تقاضا به فراموشی سپرده شده و توسط ابزار تعزیراتی با تولیدکنندگان برخورد می‌کنند. وی با اذعان به اینکه طبق قانون دولت باید مازاد تولید را خریداری کند، تصریح کرد: دولت می‌تواند به جای برخورد تعزیراتی برای ایجاد تعادل در بازار و جلوگیری از زیان تولیدکنندگان مازاد تولید را از مرغداران خریداری کند که این کار را نمی‌کند.

مرغ‌های وارداتی در تبریز مشتریان بهتری نسبت به مرغ‌های داخلی دارد

مرغ‌هایی که تبریزی‌ها می‌پسندند

تخلیه امعا و احشا به صورت ماشینی و صنعتی انجام می‌گیرد، می‌افزاید: در گذشته که مراحل کشتار به صورت دستی و فله‌ای انجام می‌گرفت بعد از سربری، مرغ‌ها را به مدت چندین ساعت داخل وان نگه می‌داشتند تا کیفیت خود را از دست ندهند که این امر باعث می‌شد مرغ‌ها هم سفیدتر شده و هم حدود سه یا چهار درصد آب به خود جذب کنند، اما با صنعتی کردن کشتارگاه‌ها این امر عملاً جای خود را به ارتقای کیفیت و بهداشت عمومی داده است.

وی تصریح می‌کند: با توجه به این که روزانه به طور متوسط حدود ۷۵ هزار قطعه مرغ در سطح استان کشتار می‌شود، لذا با اطمینان از عملکرد مناسب کشتارگاه‌ها باید گفت تمام مرغ‌های بسته‌بندی شده در این کشتارگاه‌ها بهداشتی بوده و عملاً هیچ گونه مشکلی ندارند و از نظر کیفیت و نوع بسته‌بندی قابل مقایسه

مشتری این مرغ‌های وارداتی هستند یا اقدام به خرید مرغ‌های باز و فله‌ای می‌کنند که بعضاً غیر بهداشتی بوده و سلامت آنها را تهدید می‌کند. رئیس اداره نظارت بر بهداشت عمومی دامپزشکی استان آذربایجان شرقی با اشاره به بسته‌بندی مرغ‌های ایرانی می‌گوید: با کشتار و بسته‌بندی صنعتی که از حدود ۸ سال قبل در سراسر کشتارگاه‌های استان صورت می‌پذیرد ۱۰-۱۵ گرم خونابه در بسته‌بندی‌ها مشاهده می‌شود که این مقدار، طبیعی بوده و به هیچ وجه از نظر بهداشتی مضر نیست. چرا که این خونابه، آب میان بافتی است.

مشکل بهداشتی وجود ندارد

ناصر ابراهیمی صدر با اشاره به این که در کشتارگاه‌های استان تمام مراحل کشتار و بسته‌بندی غیر از سربری و

جام جم: با این که چند سال پیش از ورود صنعت بسته‌بندی قطعات مرغ در آذربایجان شرقی می‌گذرد و مرغ‌های بسته‌بندی شده تقریباً در تمام مغازه‌ها به چشم می‌خورند، اما اکثر تبریزی‌ها از عدم رعایت اصول بهداشتی در نحوه کشتار، شستشوی مرغ‌های موجود در بازار و وجود خونابه و آب به مقدار محسوس در این بسته‌بندی‌ها گلایه‌مندند و معتقدند این نوع مرغ‌ها به علت نگه داشته شدن بیش از حد در آب در کشتارگاه‌ها و حتی در بعضی مراکز عرضه، به رنگ سفید در آمده و از نظر کیفیت، طعم و مزه در سطح بسیار پایینی قرار دارند.

این در حالی است که مرغ‌های بسته‌بندی شده‌ای که از کشورهای برزیل و ترکیه وارد بازارهای تبریز شده‌اند توانسته‌اند نظر مساعد تبریزی‌ها را به خود جلب کرده و گوی سبقت را از مرغ‌های بسته‌بندی شده ایرانی ببرند، لذا تبریزی‌ها یا

با مرغ‌های وارداتی از کشورهای چون ترکیه و برزیل هستند.

بهداد زندیه، مدیر کل دامپزشکی آذربایجان شرقی نیز در این خصوص می‌گوید: شاید مرغ‌های وارداتی از نظر نحوه بسته‌بندی بهتر باشند، اما باید اذعان داشت مرغ‌های بسته‌بندی شده ما از نظر کیفیت و بهداشتی بودن در حد مطلوب و استاندارد هستند.

به گفته کارشناسان بعضی کشتارگاه‌ها به دلیل پاره‌ای مسائل از جمله مشکلات مالی و کامل نبودن تجهیزات، تعداد کارگران خود را محدود می‌کنند و اینجاست که مراحل شستشو و تخلیه امعا و احشا صحیح و کامل صورت نمی‌گیرد.

مسئول فنی یکی از کشتارگاه‌های تبریز در این ارتباط می‌گوید: این مقوله در مورد کشتارگاه‌هایی که بحران مالی دارند مشاهده می‌شوند؛ هر چند کارشناسان دامپزشکی با نظارت خود مانع ادامه این روند هستند، اما چون نیروی انسانی این اداره محدود است، لذا نظارت کافی در این زمینه صورت نمی‌گیرد.

مدیر کل دامپزشکی استان نیز در این باره می‌گوید: با توجه به مشکلات موجود، اداره کل دامپزشکی استان از نیمه دوم پارسال به مدیران کشتارگاه‌ها ۲ مهلت ۶ ماهه داد تا نسبت به ارتقای فنی و به‌روزرسانی تاسیسات و تجهیزات خود همچون تاسیسات چیلر، سردکن، آب چکان و... اقدام کنند و چنانچه تا پایان شهریور این کشتارگاه‌ها نتوانند خود را با دانش روز همراه کنند پلمپ خواهند شد.

وی در خصوص خونابه موجود در مرغ‌های بسته‌بندی شده نیز می‌افزاید: بسته‌های مرغ در شرایط ایده آل باید دارای مقداری خونابه باشند، اما وجود بیش از حد نرمال این خونابه، تنها شرایط کشتارگاه بر نمی‌گردد، چرا که سیستم حمل و نقل نگهداری و نیز نحوه عرضه در مراکز خرید نقش زیادی در تولید خونابه مرغ‌های بسته‌بندی شده دارند.

باید اذعان کرد علی‌رغم فعالیت کشتارگاه‌های صنعتی در استان هنوز هم در بعضی نقاط، کشتار و عرضه مرغ به صورت دستی و با انجام می‌پذیرد.

برتری بسته‌بندی مرغ‌های وارداتی

مسئول فنی یکی از کشتارگاه‌های تبریز در این خصوص می‌گوید: هر چند با ایجاد کشتارگاه‌های صنعتی در استان، کشتار و عرضه مرغ به صورت فله ای و باز، غیرمجاز و غیربهداشتی اعلام شده

است و در صورت مشاهده برخورد قانونی خواهد شد، اما باز در گوشه و کنار کلانشهر تبریز این موارد مشاهده می‌شود.

محمدزاده سرابی با اشاره به محدود بودن امکانات سیستم نظارتی و بازرسی، یکی از راه‌های اساسی برای جلوگیری از این گونه فعالیت‌ها را فرهنگ‌سازی در مردم و به نوعی آگاه کردن آنها با مضرات و عواقب مصرف گوشت‌های تهیه شده از این نوع کشتار ذکر می‌کند و می‌افزاید: به نظر من اگر مردم و شهروندان به محض مشاهده عرضه یا قطعه‌بندی دستی و غیر اصولی مرغ‌ها مسئولان و بخصوص اداره کل دامپزشکی را در جریان بگذارند به مرور این گونه فعالیت‌ها از چرخه عرضه و تقاضا حذف خواهند شد.

به عقیده کارشناسان، یکی از راه‌های جلوگیری از خرید گوشت باز و غیر بهداشتی ایجاد مراکز عرضه فرآورده‌های خام دامی است. مدیر کل دامپزشکی استان در این رابطه می‌گوید: به منظور جلوگیری از عرضه هر نوع گوشت دام و اعم از قرمز یا سفید اداره کل دامپزشکی طرحی را به شهرداری و سازمان بازرگانی اعلام کرده تا نسبت به احداث بازار چه پروتئینی در تبریز اقدام کنند. این در حالی است که علیرضا نوین، شهردار کلانشهر تبریز از وجود چنین طرحی اظهار بی‌اطلاعی کرده و می‌گوید: اگر منظور مدیر کل دامپزشکی ایجاد بازارچه‌های عرضه فرآورده‌های گوشتی است باید بگویم هم اکنون در اکثر نقاط کلانشهر تبریز این مراکز وجود دارد.

وی در عین حال آمادگی خود را برای هر نوع خدمت در خصوص عرضه گوشت بهداشتی و بسته‌بندی شده با قیمت مناسب در بازارچه‌هایی که به همین مناسبت تعبیه شده اعلام کرد.

علاوه بر مسائل ذکر شده به نظر برخی کارشناسان دامپزشکی مدیریت کشتارگاه‌ها دست افرادی است که کشتارگاه خود را آن طور که می‌خواهند می‌گردانند.

محمدزاده سرابی در این خصوص معتقد است: بزرگترین مشکل کارشناسان شاغل دامپزشکی در کشتارگاه‌ها به مسائل مالی بر می‌گردد. به این صورت که با توجه به این که کشتارگاه‌های ما توسط بخش خصوصی فعالیت می‌کنند، لذا مسئولان فنی کشتارگاه‌ها از نظر مالی وابسته به کارفرما هستند که اگر این وابستگی قطع شود بسیاری از مشکلات آنها خود به خود حل خواهد شد.

وی با بیان این که در این رابطه هیچ گونه اهرم اجرایی وجود ندارد، اظهار می‌کند: هر چند در

این مورد اقداماتی صورت گرفته، اما چون جنبه اجرایی و عملی به خود نگرفته مشکلات همچنان به فوت خود باقی است.

مدیرعامل اتحادیه مرغ تخمگذار کرمانشاه: اگر مسئولان فکری نکنند واحدهای مرغ تخمگذار تعطیل می‌شوند

مدیرعامل اتحادیه مرغ تخمگذار استان کرمانشاه گفت: اگر مسئولان فکری به حال وضعیت مرغداری‌های مرغ تخمگذار نکنند، شاهد تعطیلی اکثر این واحدها و افزایش بیش از حد قیمت تخم‌مرغ در بازار خواهیم بود.

فرزاد امیری اظهار کرد: در حال حاضر ۲۱ واحد مرغ تخمگذار در استان وجود دارد که به دلیل مشکلات اقتصادی و نوسانات نرخ نهاده‌ها، شش واحد آن خارج از تولید و سه واحد دیگر غیرفعال شده‌اند.

وی ادامه داد: اگر تمام این ۲۱ واحد فعال و در پیک تولید باشند، می‌توانیم بیش از ۶۰ درصد نیاز تخم‌مرغ استان را تامین کنیم.

مدیرعامل اتحادیه مرغ تخمگذار استان کرمانشاه با انتقاد از نبود حمایت‌های دولتی، تصریح کرد: به دلیل عدم همکاری وزارت بازرگانی و عمل نکردن به توافقاتی که با اتحادیه مرکزی داشت و همچنین بالا رفتن بدهی واحدهای مرغ داری به بانک، این صنف با مشکلات حادی در تولید تخم‌مرغ مواجه است.

امیری در ادامه اشاره‌ای به گرانی‌های اخیر تخم‌مرغ داشت و گفت: به دلیل این که معمولا در ماه رمضان تقاضای مردم برای تخم‌مرغ کاهش می‌یابد، اکثر مرغداران مرغ‌های خود را وارد دوران لک (یک دوران غیرفعال برای مرغ شبیه استراحت برای تولید تخم‌مرغ بیشتر در آینده) می‌کنند و تولید تخم‌مرغ کاهش می‌یابد.

وی افزود: به همین خاطر قیمت تخم‌مرغ تا مرز کیلویی ۲۷۰۰ تومان افزایش پیدا کرد، اما در حال حاضر با تلاش مسئولین اتحادیه برای تعدیل بازار قیمت‌ها تا کیلویی ۲۳۰۰ تومان کاهش یافته است.

وی خاطرنشان کرد: به دلیل متفاوت بودن وزن دانه‌های تخم‌مرغ در نظر گرفتن قیمت آن به صورت دانه‌ای اشتباه است.

امیری در پایان با تقدیر از پیگیری‌های استاندار، از مسئولین خواست دلسوزانه نسبت به حل مشکلات این صنف اقدام کنند.

دولت مرغ داخلی را نمی‌خرد

صدور مجوز برای واردات گوشت مرغ

رئیس اتحادیه مرغداران گوشتی کشور گفت: در شرایطی که تولیدات فراوانی در داخل کشور باقی مانده و توسط دولت خریداری نمی‌شود، شاهد هستیم واردات مرغ توسط عده‌ای با مجوز وزارت بازرگانی انجام می‌شود. محمد یوسفی، در خصوص مباحث مطرح شده مبنی بر تعدیل قیمت مرغ به منظور حمایت از تولیدکنندگان گفت: در حال حاضر قیمت مرغ برای مصرف‌کننده حدود ۳۱۰۰ تا ۳۳۰۰ تومان است، در حالی که با توجه به افزایش روز به روز خوراک، قیمت تمام شده واقعی این محصول برای مصرف‌کننده باید در حدود ۳۷۰۰ تا ۳۸۰۰ تومان باشد. وی افزود: در صورتی که قیمت مرغ تا پس از ماه رمضان تعدیل نشده و افزایش نیابد، تعداد زیادی از واحدهای مرغداری تعطیل خواهند شد. این در حالی است که در زمینه تعدیل قیمت‌ها وعده‌هایی از سوی مسئولان داده شده اما از حرف تا عمل فاصله زیادی وجود دارد. یوسفی، ادامه داد: متأسفانه در شرایطی که تولیدات فراوانی در داخل کشور در واحدها باقی مانده و توسط دولت اقدامی در راستای خرید آن صورت نمی‌گیرد، شاهد هستیم واردات مرغ توسط عده‌ای با مجوز وزارت بازرگانی انجام می‌شود. رئیس اتحادیه مرغداران گوشتی، در خصوص تسهیلات دیده شده در بسته‌های حمایتی برای واحدهای تولیدکننده افزود: در قالب بسته‌های حمایتی، تخصیص اعتبارات بانکی به واحدهای

مرغداری به منظور تجهیز این واحدها به دستگاه‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت و کاهش هزینه‌ها دیده شد اما بسیاری از تولیدکنندگان برای دریافت این اعتبارات از بانک با مشکل روبرو هستند. به گفته وی، واحدهای تولیدی برای دریافت وام نیازمند ارائه وثیقه به بانک هستند این در حالی است که اغلب واحدهای مذکور مشکل تامین وثیقه دارند. رئیس اتحادیه مرغداران گوشتی کشور در خصوص تامین خوراک واحدهای مرغداری نیز که قرار بود در قالب بسته حمایتی صورت گیرد، عنوان کرد: در حال حاضر قیمت خوراک مرغ از جمله ذرت به‌طور مداوم رو به افزایش است و اقدامی به منظور تامین خوراک با قیمت مناسب از سوی دولت صورت نمی‌گیرد.

چگونگی وضعیت هزینه‌ها و پایین بودن قیمت مرغ در بازار اعتراض داشتند اما هیچ توجهی به نگرانی‌های این بخش از تولید نمی‌شود. وی افزود: مرغداری‌های کشور از ۲ پدیده واردات گوشت منجمد و همچنین افزایش نهاده‌های تولید متاثر شده‌اند که به دنبال این شرایط، تعادل بازار این فرآورده پرمصرف به هم خورده است. مقدم نیا تصریح کرد: طی یک ماه اخیر گوشت منجمد وارداتی به مقدار زیاد در بازارهای مصرفی با قیمت ارزان عرضه شد که این امر در شرایط کنونی ضرر و زیان تولیدکنندگان داخلی را به دنبال دارد. به گفته وی، امکان تامین بازار گوشت مرغ در ماه مبارک رمضان از طریق تولیدات داخلی وجود داشت که این امر محقق نشد. مقدم نیا، افزایش قیمت نهاده‌های تولید به خصوص افزایش قیمت ذرت را از دیگر مواردی ذکر کرد که تولیدکنندگان را با مشکل روبرو کرده است و افزود: قیمت هر کیلوگرم ذرت در مدت مشابه سال گذشته حدود ۲۷۰ تومان بود؛ در حالی که هم اکنون قیمت این نهاده پرمصرف در واحدهای مرغداری به حدود ۲ برابر افزایش یافته است. صادرات مرغ منوط به حمایت‌های دولت مقدم نیا در ارتباط با صادرات گوشت مرغ گفت: با توجه به شرایط کنونی که برای تولید و صادرات وجود دارد، قابلیت صادرات گوشت مرغ در کشور وجود ندارد. وی ادامه داد: بازارهای جهانی با یک سری تعرفه‌ها و کمک‌هایی که در ارتباط با جواز صادراتی به

یک سوم ظرفیت مرغداری‌های کشور خالی است

مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی کشور گفت: به دلیل مشکلات بخش تولید، حدود یک سوم ظرفیت مرغداری‌های کشور خارج از چرخه تولید است. حسین مقدم نیا در گفت و گو با ایرنا، ظرفیت اسمی تولید گوشت مرغ در کشور را سالانه ۲ میلیون تن ذکر کرد و افزود: این درحالی است که تولید گوشت مرغ در کشور هم اکنون حدود یک میلیون و ۷۰۰ هزار تن برآورد می‌شود. وی ادامه داد: از مدت‌ها قبل تاکنون تولیدکنندگان در نقاط مختلف کشور نسبت به

تولیدکنندگان می‌شود امکان رقابت با یکدیگر را دارند و ما به دلیل نداشتن چنین شرایطی فعلاً نمی‌توانیم در این بازارها حضور داشته باشیم. مقدم نیا افزود: در صورتی که چنین اهرم‌ها و حمایت‌هایی از تولید داخلی صورت گیرد ما نیز می‌توانیم بخشی از تولید مازاد خود را در ماه‌هایی از سال برای صادرات پیش‌بینی کنیم.

مرغ‌های ۳ کیلوپی روی دست مرغداران مانده‌اند!

در پی افزایش تولید و ماندن مرغ‌های سنگین در مرغاری‌ها؛ تولیدکنندگان تنظیم بازار را از معاونت اول رییس‌جمهوری خواستار شدند چراکه افزایش تولید طبق وعده‌ی مسئولان امر صورت گرفته است و حال باید تدبیری برای مازاد تولید بیندیشند. حسین مقدم‌نیا - مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی، تصریح کرد: سال گذشته دولت به تولیدکنندگان اعلام کرد تولید کنید و نگران تولید زیاد نباشید چراکه با افزایش تولید

با صادرات خواهیم داشت یا به صورت منجمد جمع‌آوری می‌کنیم؛ که اکنون باید دولت در پی وعده خود باید تدبیری برای مازاد تولید بیندیشد. وی با اشاره به برهم ریختگی تعادل بازار عرضه و تقاضای مرغ، اظهار کرد: در حال حاضر ماهانه ۱۵۰ هزار تن مرغ تولید می‌شود و تقاضا هم کاهش یافته که باعث سنگین شدن مرغ‌ها و ماندن محصول روی دست مرغدار شده است. به گفته‌ی مدیرعامل اتحادیه‌ی سراسری مرغداران گوشتی کشور مرغ‌های زنده در واحدهای تولیدی از وزن سه کیلوگرم گذشته است که به دلیل نبود تقاضا روی دست مرغداران مانده و کشتار نمی‌شود که این امر باعث افت کیفیت محصول، ضرر به تولیدکننده و افزایش تلفات می‌شود. همچنین نوبت بعدی جوجه‌ریزی را با مشکل مواجه می‌کند. مقدم‌نیا گفت: مرغداران طی نامه‌ای از معاونت اول رییس‌جمهوری پیگیری و تنظیم بازار مرغ را خواستار شده‌اند؛ چراکه طبق وعده‌ی مسئولان امر تولید افزایش یافته اما کشتش بازار کم است و صادرات نداریم. وی اظهار کرد: با توجه به وجود کشتارگاه‌های

مدرن و بسته‌بندی‌های مناسب و مطابق شرایط روز، به وزارت کشاورزی پیشنهاد شده درصد کمی از تولید ۱۵۰ هزار تنی صادر شود و دولت کیلویی ۵۰۰ تومان جایزه صادراتی برای تولید در نظر گیرد. به گفته‌ی او کشورهای همسایه و حاشیه خلیج فارس سالانه دو میلیون تن مرغ مصرف می‌کنند که اغلب از طریق واردات تامین می‌شود و ایران می‌تواند پنج تا ۱۰ درصد تولید خود را صادر کند. وی تصریح کرد: ۱۰ درصد از تولید، جنبه‌ی صادراتی دارد و بازپسند است که اگر جایزه‌ی صادراتی در نظر گرفته شود، تولید کیفی می‌شود و عرضه و تقاضا نیز متعادل خواهد شد. مقدم‌نیا افزود: ماهانه ۷۲ تا ۷۵ میلیون قطعه جوجه‌ریزی در واحدهای گوشتی صورت می‌گرفت که تعادل بین بازار مصرف و تولید وجود داشت، اما امسال با درخواست افزایش تولید از سوی مسئولان ماهانه ۸۰ تا ۸۵ میلیون قطعه جوجه‌ریزی شده که تولید را به ۱۴۰ تا ۱۵۰ هزار تن رسانیده است و مرغ‌ها در حال سنگین شدن هستند.

I.T.P

فرم اشتراک

خواهشمند است مبلغ ۴۰۰/۰۰۰ هزار ریال برای اشتراک به شماره حساب ۲۲۵۳۰۰۶۳۲۴۱۲ بانک سپه به نام علی حسینی واریز و فرم اشتراک، را پس از تکمیل به همراه اصل یا کپی فیش بانکی به صندوق پستی ۳۹۳ - ۱۴۱۹۵ پست یا به شماره فکس ۶۶۴۲۰۹۸۸ ارسال فرمایید.

پرداخت الکترونیکی از طریق سایت امکان پذیر می‌باشد.

www.ITPNews.com

- دریافت ۱۲ شماره از ماهنامه

- ارسال منظم و مرتب

- ارسال با پست پیشتاز

نام و نام خانوادگی :

زمینه فعالیت :

شماره همراه :

آدرس الکترونیکی :

آدرس دقیق پستی :

مقابل وزارت بازرگانی انجام شد

تجمع تعدادی از مرغداران

مرغدار دیگری عنوان کرد: دولت در سال ۴ بار به ما وعده خرید می دهد و متأسفانه هیچ زمان به آن اعمال نکرده است و ما امروز با ۴ نرخ مختلف روبرو هستیم اتحادیه سراسری با کلی تلاش برای کاهش قیمت و جلب رضایت دولت و تولیدکننده و به عنوان یک اتحادیه تخصصی قیمت ۲۵۶۰ تومان را اعلام و پیشنهاد داده است. وزارت جهادکشاورزی قیمت ۲۳۸۰ تومان و وزارت بازرگانی ۲۱۰۰ تومان را که در نهایت امروز مرغ زنده را با اگر و شاید و هزار منت، ۱۶۰۰ تومان به ازای هر کیلو گرم خریداری می نمایند.

در ادامه این تجمع، متأسفانه هیچ یک از مسئولین از ساعت ۹ صبح تا اذان ظهر به خواسته ملاقات مسئولین توجه نکرد. با نهایت التماس و تمنا صرفاً جهت آرام کردن مرغداران در حالیکه سالن اجتماع و نشست وزارت بازرگانی آماده و حاضر بود، نزدیک به اذان ظهر، آقای صدرا... دولت پای صحبت معترضین در نماز خانه وزارت

با بردن تعرفه در جهت حمایت از تولیدکننده داخلی از وی حمایت های لازم را انجام دهد اما در طول ۶ سال گذشته دولت به جای انجام تعهدات خود، تنها از مصرف کننده حمایت نموده است.

مرغدار دیگری گفت: در اوج تولید چگونه و با مجوز چه کسی و با کارشناسی کدام سازمان برای واردات گوشت مرغ اعلام نیاز شده است؟ در حالیکه مازاد تولید در کشور وجود دارد، چرا مرغدارها باید مرغ های بالای ۳ کیلو و نیمی داشته باشند؟

مرغداران اعلام می کردند که در حال حاضر خریداران مرغ اقدام به خرید نمی کنند و اگر خرید می کنند، با قیمتی غیر واقعی و بسیار پایین، سفارش خود را را انجام می دهند و ما به امید وعده های خرید وزارت بازرگانی اقدام به تولید با حداکثر ظرفیت خود نموده ایم و امروز باید مانند اینگونه ملتمسانه سرمایه خود را به آتش بکشیم.

(توجه: خواننده عزیز! فیلم و عکس های مربوط به این تجمع در سایت www.ITPNews.com جهت ملاحظه و بارگزاری (Download) موجود می باشد.)

علی حسینی: در تاریخ ۲۱ شهریور ۱۳۹۰ طبق برنامه نه چندان هماهنگ شده تعدادی از مدیران اتحادیه های مرغداران گوشتی و مرغدار از ساعت ۹ صبح در مقابل معاونت توسعه بازرگانی داخلی وزارت بازرگانی تجمع کردند تا اعتراض خود را نسبت به اوضاع و بحران های موجود در صنعت مرغداری نشان دهند.

تجمع کنندگان عمده ترین مشکلات خود را در نحوه خرید مرغ زنده و قیمت آن، واردات بی هدف و بی برنامه گوشت مرغ در اوج تولید و خودکفایی کشور، قیمت نهاده ها و عدم مدیریت مسئولین در ساماندهی اوضاع می دانستند.

یکی از مرغداران عنوان نمود: در ماده ۱۶ بهره وری صراحتاً اعلام شده است که چنانچه هر یک از محصولات کشاورزی و دامی، به اندازه خود کفایی کشور، تولید گردید، دولت موظف است

بازرگانی نشست و از تمهیدات و تصمیمات اخیر و یادآوری سوابق اجرایی و درخشان خود، به همراه نقطه‌های مثبت تجربیات خود در خرید تضمینی مرغ زنده برای مرغداران مشکل‌داری که این همه راه برای حل مشکل خود طی نموده‌اند، صحبت کرد که در نهایت پس از ۱۵ دقیقه نطق و سخنرانی، تجمع‌کنندگان را دعوت کرد تا از میدان ولیعصر تهران به میدان ونک (با ترافیک و مسافت موجود حدود ۹ تا ۱۲ کیلومتر دور از محل تجمع) - شرکت پشتیبانی امور دام - و برای صرف ناهار بروند و بعد به سخنان خود ادامه دهند که تجمع‌کنندگان با پافشاری به تقاضای خود برای دیدار با معاون وزیر بازرگانی - آقای ضیغمی - دعوت ایشان را رد کردند و گفتند برای ناهار نیامده‌اند و می‌خواهند آقای ضیغمی را ملاقات نمایند و از ایشان هم بابت حضورشان تشکر نمودند.

در نهایت پس از نماز و ناهار، جناب آقای مدرس - معاون آقای ضیغمی که خود معاون وزیر بازرگانی می‌باشند - دوباره در نمازخانه وزارت بازرگانی نشست خود را ادامه دادند.

نتیجه این نشست، تصمیمات نه چندان چاره ساز اما مسکن و آرام بخش موقتی برای مرغداران بود که طی چند روز بعد اجرایی شد.

آقای صداله دولت - مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام - اعلام کرد: با مصوبه کارگروه کنترل بازار، قیمت خرید مرغ خط ۱ از مرغداران با ۱۵۰ تومان افزایش به ۳۰۵۰ تومان رسید. صداله دولت از مصوبه کارگروه کنترل بازار برای خرید مرغ مازاد مرغداران خبر داد و گفت: بر اساس این مصوبه، به شرکت پشتیبانی امور دام اجازه داده شده است که مرغ مازاد تولید خط ۱ را با ۱۵۰ تومان افزایش به ازای هر کیلوگرم ۳۰۵۰ تومان خریداری کند.

مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام افزود: این نوع مرغ به صورت بسته‌بندی شده و شکم خالی است و به نسبت سایر مرغ‌های دیگر، مزایایی دارد که به این جهت، شرکت پشتیبانی امور دام اجازه دارد که این نوع مرغ را گران‌تر خریداری کند. وی تصریح کرد: تا پیش از این مرغ معمولی مازاد بر نیاز بازار داخلی تولیدکنندگان از سوی دولت به قیمت ۲۹۰۰ تومان به ازای هر کیلوگرم خریداری می‌شد.

همچنین حسین مدرس خیابانی، قائم‌مقام معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز چندی پیش تاکید کرده بود که دولت متعهد است مرغ مازاد بر نیاز داخلی را از تولیدکنندگان به ازای هر کیلوگرم ۲۹۰۰ تومان خریداری کند.

در پی این خبر و با فاصله‌ای اندک، خلیلیان

هم خبر دیگری داد که هر چند در آن تردید و شاید و... باشد اما باز خورد خوبی در بین تولیدکنندگان داشت. خلیلیان این بار اعلام کرد: قیمت مرغ زنده با هزینه تمام شده ۲۳۶۰ تومان تعیین شده که به وزارت بازرگانی سابق به عنوان متولی تنظیم بازار برای خرید مرغ مازاد از مرغداران، ابلاغ شده است و پیگیری می‌کنیم که همین قیمت اعمال شود. صادق خلیلیان درباره حمایت‌های دولت از چایکاران و تولید چای اظهار داشت: چای خشک تولید کارخانه‌ها را بخش خصوصی خریداری کرد و برای اولین بار چای مازادی که روی دست دولت بماند و به صورت چای سنواتی درآید، نداشتیم. وزیر جهاد کشاورزی تصریح کرد: سازمان چای در جهت حمایت از چایکاران در تمام مراحل فرآوری چای فعال است. تمام افراد دست‌اندرکار مرتبط با چای اعم از چایکاران و کارخانجات مرتبط باید مورد حمایت قرار گیرند چرا که چای یک نوشیدنی مورد علاقه و استفاده مردم است و به همین دلیل بروی فرآوری آن باید کار خوبی صورت گیرد تا مردم چای ایرانی را به خوبی مصرف کنند.

وی خاطر نشان کرد: با اقداماتی که از سال قبل آغاز شده و امسال هم ادامه دارد، کیفیت چای افزایش پیدا کرده است. در گذشته از مجموع خرید برگ سبز چای تنها ۱۴ درصد درجه یک بود اما امسال این رقم به حداقل ۳۱ درصد افزایش پیدا کرده است. این نشان دهنده افزایش کیفیت خرید برگ سبز چای از کشاورزان است. وزیر جهاد کشاورزی افزود: به همان نسبت هم پول بیشتری به کشاورزان پرداخت شده است زیرا قیمت برگ سبز درجه یک تقریباً دو برابر درجه دو است و همین نشان دهنده توجه ویژه دولت به موضوع چای است.

خلیلیان ادامه داد: با اقداماتی که آغاز شده و ادامه دارد و به ویژه فرآوری به سمتی خواهیم رفت که چای ایرانی با کیفیت مناسب در اختیار مردم قرار گیرد و آنها رغبت بیشتری برای خرید آن داشته باشند.

وی همچنین درباره قیمت خرید مرغ زنده از مرغداران‌ها نیز گفت: قیمت مرغ زنده از نظر هزینه تمام شده ۲۳۶۰ تومان تعیین شده که به وزارت بازرگانی سابق به عنوان متولی تنظیم بازار و خرید مرغ مازاد از مرغداران، ابلاغ شده است. وزیر جهاد کشاورزی تاکید کرد: این موضوع را پیگیری می‌کنیم که همان قیمت اعمال شود و امیدواریم شرکت پشتیبانی و امور دام که الان تحت پوشش وزارتخانه جدید صنعت، معدن و تجارت است، هر چه سریع‌تر به

خرید ذخیره‌سازی مرغ اقدام کند تا مرغ مازاد را جمع‌آوری کنیم و قیمت‌ها در بازار متعادل شود.

تا اینجا چند روز از ادامه ضرردهی مرغداران گذشته است و رسانه‌ها و جراید همچنان خبر از شدن‌ها و نشدن‌ها و باید چه شودها می‌دهند تا اینکه زمزمه گله‌مندی از وعده و وعیدها دوباره قوت گرفت، تا جایی که دبیر انجمن مرغداران گوشتی اصفهان به خبرنگار ما گفت: قیمت خرید از خط دوم ۳۰۵۰ با قیمت قبلی و یا خط اول فرقی ندارد، چرا که در این خط افت کشتارگاهی بیشتری محاسبه شده و عملاً تفاوت و حمایتی انجام نشده است.

وی ادامه داد: خرید گوشت مرغ از کشتارگاه صرفاً سود این تصمیم را به جیب کشتارگاه‌ها می‌برد و باید این خرید به صورت مستقیم از مرغداران و یا اتحادیه آنها صورت پذیرد.

خداروشکر، از این خواسته هم ساعتی نگذشته بود که نامه‌ای به دستمان رسید که محتویات آن، خواسته اخیر این مدیر و در کل، خواسته کلیه مرغداران بود، اما صرفاً برای تهرانی‌ها.

طی این نامه ناصر مجیدی - مدیر کل امور دام استان تهران اعلام کرد: این شرکت آمادگی خود را نسبت به خرید مرغ منجمد کارتنی شرینگ پک شده کشتار با خط تولید اتوماتیک با تجهیزات کامل و چربی‌گیری کامل داخل محوطه بطنی مرغ در شش صورت به نسبت مساوی با قیمت ۳۰۵۰۰ ریال به دو روش نقدی و یا تهاتر با نهاده (۶۰٪ ذرت و ۴۰٪ کنجاله سویا) صرفاً با مرغدار، تعاونی شهرستان‌ها و یا اتحادیه مربوطه استان اعلام می‌دارد. وی در پایان اظهار داشت: متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به آدرس: تهران، خیابان فاطمی غربی، نبش سیندخت، پلاک ۳۰۳ و یا با تلفن ۰۲۱-۶۶۹۰۰۸۶۲ اداره خرید تماس حاصل فرمایند.

پرونده این ماجرا در چه زمانی و در چه قرنی به پایان برسه هیچ شخص و یا مسئولی نمی‌دونه. اما بوی نوشدارو و خبر مرگ سهراب رو می‌شه توی این تصمیمات احساس کرد.

واردات بی‌برنامه، واردات بدون کنترل، واردات قاچاقی گوشت مرغ، مدیریت سازمانی ضعیف، حمایت دیرهنگام و بی‌اثر از تولیدکنندگان، ارزش ندادن به اهمیت تولید و آسایش تولیدکننده، بی‌توجهی به اقتصاد و آمار جهانی و تاثیرگذار در صنعت و... مواردی است که می‌توان از خط به خط و لحظه به لحظه مطالب بالا به اون‌ها رسید.

وعده دولت برای خرید مرغ مازاد تولیدکنندگان

را متوقف کرده است، ولی بعد از اتمام این ماه مبارک و از طریق شرکت پشتیبانی امور دام به عنوان مباشر، کار جمع‌آوری مرغ مازاد در ۳۱ استان کشور را آغاز خواهیم کرد.

رییس کمیسیون کشاورزی اتاق ایران مطرح کرد:

ابراز تردید نسبت به موفق بودن واگذاری تنظیم بازار به وزارت جهاد

رییس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران می‌گوید: انتقال تنظیم بازار محصولات کشاورزی از بازرگانی به وزارت جهاد کشاورزی، تکرار تجربه ناموفق اجرای ماده ۱۶ قانون بهره‌وری بخش کشاورزی خواهد بود.

محمد حسین کریمی پور اظهار داشت: باید به جای طرح موضوعاتی همچون واگذاری تنظیم بازار کشاورزی به وزارت جهاد کشاورزی به فکر بازسامانی، تعریف مجدد و تقویت این بخش کشاورزی بود زیرا که تغییر مسئولیت‌ها مشکلی را حل نمی‌کند.

وی گفت: به تازگی موضوعاتی چون واگذاری تنظیم بازار محصولات کشاورزی به وزارتخانه

اطمینان می‌دهد که تولیدات آنها را خریداری کرده و ذخیره‌سازی خواهد کرد تا در ایام پرتقاضا از جمله ماه مبارک رمضان آن را روانه بازار کند. به گفته مدرس خیابانی، همچنین دولت برای مازاد بر نیاز بازار نیز، در حال تدبیر است تا برای صادرات مرغ مازاد اقداماتی را انجام دهد.

وی اظهار داشت: مرغ توزیع شده در ایام ماه مبارک رمضان برای تعادل در بازار، از محل ذخیره‌سازی‌هایی است که وزارت بازرگانی در ایامی که تولید کشور بیش از نیاز بوده است، صورت داده است، البته تردیدی وجود ندارد که با اتمام ماه مبارک رمضان، وزارت بازرگانی برای خرید مرغ مازاد تولیدکنندگان، اقدام کرده و آن را جمع‌آوری و ذخیره‌سازی خواهد کرد.

قائم‌مقام معاونت بازرگانی داخلی وزارت بازرگانی با اشاره به وجود ذخایر مطلوب مرغ در کشور، خاطرنشان کرد: البته برای این کالا نیز تدارک دیده‌ایم که مسیر صادرات و پرداخت مشوق و یارانه‌های صادراتی را دنبال کنیم.

وی تاکید کرد: وزارت بازرگانی همواره برای جمع‌آوری مرغ مازاد بر نیاز بازار برنامه داشته و هم اکنون نیز به دلیل ماه مبارک رمضان، خرید

قائم‌مقام معاونت بازرگانی داخلی وزارت بازرگانی از مصوبه ستاد تنظیم‌بازار برای تامین و توزیع گسترده جو به قیمت تعادلی خبر و اطمینان داد: بعد از اتمام ماه مبارک رمضان، دولت برای خرید مرغ مازاد تولیدکنندگان وارد عمل خواهد شد.

حسین مدرس خیابانی گفت: ستاد تنظیم بازار به منظور حمایت از تولید داخلی و ایجاد تعادل در بازار نهاده‌های دامی، مصوب کرد که شرکت پشتیبانی امور دام از طریق اتحادیه‌های تعاونی و تشکل‌های تولیدی دامداری، جو را به قیمت تعادلی و به صورت گسترده توزیع کند.

قائم‌مقام معاونت بازرگانی داخلی وزارت بازرگانی با تاکید بر اینکه مدت‌هاست که وزارت بازرگانی برای تنظیم بازار مرغ برنامه منسجمی را تدارک دیده است، افزود: توافق‌نامه دوجانبه‌ای میان وزارت بازرگانی و جهاد کشاورزی به امضا رسیده است که بر اساس آن، وزارت بازرگانی اطمینان داده که مرغ مازاد بر نیاز بازار داخلی را از تولیدکنندگان خریداری کند.

وی سقف ظرفیت اسمی تولید مرغ در کشور را ۲ میلیون تن عنوان و تصریح کرد: وزارت بازرگانی در خصوص مرغ مازاد بر نیاز بازار به تولیدکنندگان

تولیدی (جهاد کشاورزی) مطرح شده، اما تجربه ماده ۱۶ قانون بهره وری نشان داد که این گونه واگذاری ها مشکلی را از بخش کشاورزی حل نمی کند.

وی افزود: سپردن عرصه های جدید کشاورزی به گروه موجود و حتی بخش کشاورزی موجب ضعیف تر شدن بخش کشاورزی می شود.

گفته می شود، کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی به دنبال ارایه طرح دوفوریتی برای انتقال تنظیم بازار محصولات کشاورزی از بازرگانی به وزارت جهاد است، هفته گذشته نیز وزیر بازرگانی و سرپرست وزارت صنایع و معادن این پیشنهاد را به طور رسمی در صحن علنی مجلس مطرح کرد.

کریمی پور گفت: باید همه به این باور رسیده باشیم که با بخشنامه، دستور و یا برخی مواد قانونی نمی توان مسئله فقر سرمایه در بخش کشاورزی را حل کرد، بنابراین باید تدبیری اساسی برای حل مسائل این بخش اندیشید.

رییس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران سپس با بیان این جمله که نمی گویم از نظر سیستماتیک این کار درست یا نادرست است، افزود: جایجایی مسئولیت ها موضوع راهبردی نیست باید به فکر تقویت ساختارها بود.

وی افزود: به نظر می رسد در سیستم های حاکمیتی شامل مجلس و دولت موضوع انتقال مسئولیت تنظیم بازار محصولات کشاورزی از بازرگانی به جهاد کشاورزی پذیرفته شده اما باید دید بخش کشاورزی نسبت به سایر بخش ها تا چه میزان قدرت لابی گری و حضور موثر در اقتصاد کشور را دارد و در تغییر مسئولیت ها به دنبال چه اتفاقی هستیم.

کریمی پور با بیان اینکه حضور بخش عمومی شامل (بخش خصوصی و تعاونی) در کشاورزی ضعیف است، افزود: عملاً ذینفعانی ملی که قرار است پشت میز تصمیم گیری در حوزه کشاورزی بنشینند، دولت و حاکمیت می باشند بنابراین بعید است تحول خاصی در این خصوص رخ دهد.

به اعتقاد این فعال بخش خصوصی برخلاف اینکه بخش کشاورزی ۲۳ درصد شاغلان و ۱۳ درصد تولید ناخالص داخلی را از آن خود کرده، اما تعداد میزهایی که در حوزه کشاورزی از تشخیص ملی برخوردار بوده و بر روی اقتصاد کشور تأثیری گذارد، بسیار اندک است.

کریمی پور افزود: باید پیش از هر واگذاری ابتدا حضور تخصصی اندیشه ورزان و کشاورزان را پر رنگ تر کرد و پس از تقویت موضوع جابجایی را مطرح کرد.

قیمت نهایی تخم مرغ ۲ هزار و ۴۳۰ تومان

تاکنون ۸ مورد پرونده تخلف مربوط به عرضه تخم مرغ در سطح مرغداری ها به ارزش ۲۱۶ میلیون تومان تشکیل و به تعزیرات حکومتی ارسال شده است. سید محمد حسین مولی خواه مدیر کل بازرسی ویژه سازمان حمایت از مصرف کنندگان با بیان مطلب بالا گفت: از ابتدای ماه مبارک رمضان تاکنون ۸۷۷ مورد بازرسی از مرغداری های سطح کشور انجام شده که بر اساس آن ۸ مورد پرونده تخلف به ارزش ۲۱۶ میلیون تومان تشکیل و برای رسیدگی به سازمان تعزیرات حکومتی ارسال شده است.

وی افزود: همچنین تعداد ۷۹۴۵ مورد بازرسی از مراکز، پخش عمده فروش تخم مرغ هم در سطح کشور انجام شده که تاکنون ۳۱۸ مورد تخلف شناسایی و پرونده آنها به ارزش ۲۵ میلیون تومان به سازمان تعزیرات ارسال شده است.

مولی خواه با بیان اینکه ۱۰۸ پرونده تخلف مربوط به ۴۸ هزار و ۲۸۸ مورد بازرسی از مراکز خرده فروشی تخم مرغ نیز به سازمان تعزیرات ارسال شده اظهار داشت: ارزش ریالی این پرونده ها ۳۰ میلیون تومان است.

وی ادامه داد: ۱۱ سردخانه نگهداری تخم مرغ هم در استان های فارس، گیلان، مازندران، همدان، هرمزگان، خوزستان متخلف شناخته شده و پرونده آنها نیز به خاطر اختفای تخم مرغ به تعزیرات ارسال شده است.

مولی خواه گفت: از تاریخ ۱۶ تا ۲۲ مرداد سال جاری مقدار ۳۱۵ تن تخم مرغ به ۱۹ استان کشور از جمله بزد، تهران، کرمانشاه، سمنان ارسال شده که این میزان به مرور هم افزایش می یابد. وی گفت: بر اساس اعلام وزارت بازرگانی قیمت هر شانه تخم مرغ ۲۱۵۰ تومان از درب مرغداری ها است که با احتساب ۱۳ درصد سود در مراکز عمده فروشی و خرده فروشی این رقم برای مصرف کننده نهایی به دو هزار و ۴۳۰ تومان می رسد

رییس سازمان دامپزشکی کشور: مرغ های استان تهران به مرور وارد چرخه بسته بندی می شود

با توجه به بهداشتی بودن مرغ بسته بندی، عرضه این محصول در قالب بسته های بهداشتی در استان تهران به مرور انجام می شود. رییس سازمان دامپزشکی کشور با اعلام این

مطلب گفت: بر اساس برنامه ریزیهای انجام شده، مقرر است که عرضه مرغ به صورت بسته بندی در سراسر کشور انجام شود.

دکتر سیدمحسن دستور افزود: در تمامی استانهای کشور عرضه مرغ به صورت بسته بندی انجام می شود و در استان تهران نیز در حال انجام است.

وی خاطر نشان کرد: به صورت نمادین، امسال در استان تهران عرضه مرغ به صورت بسته بندی در میدانی میوه و تره بار انجام شد که در برنامه داریم به مرور تمامی مرغ ها را به صورت بسته بندی عرضه کنیم.

دستور ادامه داد: در استان تهران امکان عرضه مرغ بسته بندی به صورت کامل و یک جا وجود ندارد و باید به مرور انجام شود که سازمان دامپزشکی این مساله را دنبال می کند.

رئیس سازمان بازرگانی استان کرمان: توزیع مرغ ارگانیک برای اولین بار در کشور

در راستای تنظیم بازار ماه مبارک رمضان و برپایی نمایشگاه ضیافت، برای اولین بار مرغ ارگانیک (بدون آنتی بیوتیک) در استان کرمان عرضه شد.

رئیس سازمان بازرگانی استان کرمان با بیان این مطلب گفت: به منظور افزایش کیفیت کالاهای عرضه شده و جلب رضایت مصرف کنندگان برای اولین بار مرغ ارگانیک در بسته بندی های سبز رنگ تحت عنوان مرغ سبز در حال عرضه است.

حمید قاسم نژاد فرسنگی افزود: نمایشگاه ضیافت که از ۷ مرداد ماه به مدت ده روز دایر بوده است به دلیل استقبال گسترده مردم تا ۲۱ مردادماه برپا خواهد بود.

به گفته وی، نظارت همه جانبه و استقرار بازرسان سازمان و تعزیرات در محل نمایشگاه به منظور جلوگیری از بروز هرگونه تخلفات احتمالی بسیار مفید و مثمر ثمر بوده است.

قاسم نژاد عرضه کالاهای پرمصرف مردم در این ماه از جمله گوشت گرم و سرد، مرغ، روغن، خرما، شکر و سایر اقلام با تخفیف ۵ الی ۱۵ درصدی در چند نقطه از شهر کرمان را تدابیری مناسب از جانب سازمان بازرگانی به منظور افزایش رفاه مردم ارزیابی کرد.

گفتنی است تولید مرغ ارگانیک یکی از سیاست های اصلی سازمان دامپزشکی کشور است و اکنون در ۴ استان کشور از جمله گیلان، ایلام، قزوین و خراسان رضوی در حال تولید است.

پای مرغ؛ محصول صادراتی ایران به چین و تایوان

۸۰ درصد پای مرغ استحصال شده از کشتار روزانه به عنوان محصولی پر مصرف به کشور چین و تایوان صادر می‌شود و کشور آلمان نیز بزرگترین خریدار روده گوسفندی ایران برای تهیه سوسیس است؛ در صورتی که این محصولات در کشورمان به عنوان ضایعات کشتار دام و طیور تلقی می‌شود اما طی سالهای اخیر درآمدزایی خوبی برای کشتارگاهها و کشور به همراه داشته است.

کشتار دام و طیور دارای انواع امعا و احشام خوراکی و غیرخوراکی است که فرآوری و استفاده از آن برای کشتارگاهها و کشور سودآوری دارد.

این اقلام دارای مصرف داخلی و صادراتی هستند که در داخل فرآوری، تبدیل و بسته بندی می‌شوند.

۵۰ درصد از وزن گوسفند زنده از زمان کشتار تا عرضه در بازار مصرف، ۴۵ درصد از وزن گوساله و ۲۸ درصد از وزن مرغ نیز در کشتارگاهها به ضایعات تبدیل می‌شود که اغلب این ضایعات فرآوری و مورد مصرف خوراکی یا غیرخوراکی انسان و دام قرار می‌گیرند.

به طور نمونه روده گوسفند پس از فرآوری برای تهیه ی سوسیس صادر می‌شود که عمده ترین خریدار و صادرات این محصول کشور آلمان است؛ با توجه به این که روده ی گوسفند نگهداری بالایی دارد سوسیس آلمانی درون روده گوسفند قرار می‌گیرد که این محصول مشتری زیادی در کشور آلمان دارد.

پی داخل شکم دام نیز برای تهیه صابون در کارخانه های صابون سازی داخلی مصرف می‌شود.

روده شیرین، خوک، دل، قلوه و جگر، کله و پاچه نیز مصرف خوراکی انسانی دارد.

بخشی از خون استحصال شده در کشتارگاههای دام نیز فرآوری و پس از تبدیل به پودر خون، برای تغذیه و مکمل خوراک دام مورد استفاده قرار می‌گیرد، اما با توجه به این که امکانات فرآوری خون چندان زیاد نبوده و تبدیل آن نیازمند شرایط خاص است، مقدار زیادی از خون استحصال شده کشتار گوسفند و گاو پای جالیزها تخلیه می‌شود و امکان تبدیل به پودر خون را ندارد در صورتی که پودر خون و پودر استخوان حاصل از کشتار دام و طیور در همه کشتارگاه های جهان برای تغذیه ی دام و بهترین مکمل غذایی دام و طیور استفاده می‌شود.

پوست دامی نیز به سالامبور تبدیل و اغلب به

کشور های ترکیه و ایتالیا صادر می‌شود.

لذا با توجه به این که همه امعا و احشام دام قابل مصرف داخلی بوده یا بازار مناسب جهانی دارد، با شکل گیری صنایع جانبی و امکانات فرآوری آن درآمد بالایی برای کشتارگاهها و ارزآوری خوبی برای کشورمان خواهد داشت.

به گفته ی علی اصغر ملکی رییس اتحادیه ی تهیه و توزیع گوشت گوسفندی به دلیل نبود امکانات مناسب مقدار زیادی از خون استحصالی کشتار دام علی رغم خاصیت بالای آن، مورد فرآوری و مصرف بهینه قرار نمی‌گیرد. در حالی که پودر خون و استخوان غذای دام، طیور و آبزیان است و مصرف بالایی در جهان دارد که می‌تواند درآمد خوبی برای کشتارگاهها داشته باشد.

وی افزود: به دلیل کم بودن امکانات فرآوری، همه خون استحصال شده در کشتارگاهها امکان فرآوری را ندارد و دورریز می‌شود.

همچنین مرغ زنده از زمان کشتار تا عرضه در بازار مصرف ۲۸ درصد ضایعات دارد که این ضایعات نیز مورد مصرف خوراکی و غیرخوراکی قرار می‌گیرد.

دل، جگر و سنگدان مرغ که در کشتارگاهها فرآوری و بسته بندی می‌شود، در بازار مصرف داخلی، تقاضای خوبی داشته و به گفته ی حمید رحیمی نژاد دبیر انجمن صنفی کشتارگاه های صنعتی طیور هر روز میزان بالایی دل، جگر و سنگدان به بازار عرضه می‌شود که همه آن خریداری می‌شود و بازار تقاضای افزایش عرضه این محصولات را نیز دارد که این خود درآمدی برای کشتارگاهها است.

رحیلی نژاد با اشاره به اینکه پای مرغ پس از پاک و تمیز شدن، با بسته بندی های دو کیلوگرمی در بازار داخل و خارج عرضه می‌شود، گفت: با توجه به این که نهایتا ۱۰ تا ۱۵ درصد پای مرغ در بازار داخل مصرف می‌شود و بقیه ی آن در کشورمان مشتری ندارد، طی چند سال اخیر این محصول پس از فرآوری و بسته بندی از طریق هنگ کنگ وارد بازار چین و تایوان می‌شود که ارز آوری خوبی برای کشور و درآمد مناسبی برای کشتارگاهها داشته است.

به گفته ی وی هر کیلو پای مرغ تقریبا به ارزش یک دلار صادر می‌شود که تقریبا معادل قیمت بازار داخلی آن است، اما به دلیل نبود تقاضای مناسب در داخل کشور با صادرات، از دورریز آن جلوگیری می‌شود.

دبیر انجمن صنفی کشتارگاه های صنعتی طیور اظهار کرد: پای مرغ از محصولاتی است که

تقاضای خوبی در بازارهای جهانی، به ویژه چین و تایوان برای مصرف انسانی دارد.

گفتنی است؛ کله، دل، روده و خون مرغ نیز در دیگ پخت تبدیل به پودر گوشت و در بازار خوراک دام، طیور و آبزیان مصرف می‌شود. پر مرغ نیز در تهیه رختخواب مورد استفاده قرار می‌گیرد.

مدیرکل دامپزشکی همدان: پرورش بوقلمون باید متناسب با تقاضا باشد

مدیرکل دامپزشکی استان همدان گفت: میزان تقاضای مردم برای گوشت بوقلمون کم است.

دکتر احمد کریمی عنوان کرد: میزان تقاضای مردم برای گوشت بوقلمون کم است؛ چرا که عواملی مانند هزینه اقتصادی و ذائقه مردم در آن تاثیرگذار است.

وی افزود: در حال حاضر چهار واحد پرورش بوقلمون در استان همدان وجود دارد که سه واحد آن فعال است و یکی از آنها در حال حاضر غیرفعال است.

وی افزود: گوشت بوقلمون به عنوان غذایی متنوع برای مردم استفاده می‌شود و میزان تقاضا نسبت به این نوع گوشت کم است.

وی عنوان کرد: بهتر است پرورش بوقلمون هماهنگ با میزان تقاضا باشد که در حال حاضر تعداد واحدهای پرورش بوقلمون در استان کفایت می‌کند؛ چرا که میزان تقاضای مردم بسیار کم است.

دکتر کریمی مخصوص عنوان کرد: در هر واحد سه هزار بوقلمون وجود دارد که با توجه به میزان تقاضا کفایت می‌کند.

وی گفت: نیوکاسل یکی از بیماریهای مهم در بین طیور به ویژه بوقلمون است که پرورش دهندگان بوقلمون باید توجه کامل به عمل واکسینه کردن و رعایت اصول بهداشتی داشته باشند.

وی ادامه داد: بوقلمونها در برابر این نوع بیماری به موقع واکسینه می‌شوند که باید پرورش دهندگان با وجود واکسینه کردن آنها اصول بهداشتی را رعایت کنند.

دکتر کریمی مخصوص خاطر نشان کرد: این بیماری به سه حالت مختلف وجود دارد که می‌تواند دستگاه گوارشی، تنفسی و عصبی راحت تاثیر قرار دهد که در صورت ابتلا موجود از پای درمی‌آید.

رئیس کل سازمان توسعه تجارت:

بدون مجوز وزارت جهاد کشاورزی مرغ وارد نکردیم

تولیدات در نظر می‌گیرند تا شرایطی برای محصولات خود ایجاد و در بازارهای بین‌المللی رقابت کنند. مقدم نیا تصریح کرد: متأسفانه چنین برنامه‌هایی برای تولیدات داخلی ما صورت نمی‌گیرد و به همین دلیل بازار تولیدات داخلی تنها به داخل کشور خلاصه می‌شود.

مقدم نیا علاوه بر روند افزایشی هزینه‌های تولید در واحدهای مرغداری، پایین بودن قیمت مرغ در بازار را یکی دیگر از مشکلات تولیدکنندگان عنوان کرد و افزود: قرار بود موضوع قیمت هر کیلوگرم گوشت مرغ مورد بررسی قرار گیرد اما تاکنون هیچ اقدامی در این بخش صورت نگرفته است. وی اظهار داشت: امسال با توجه به افزایش هزینه‌هایی نظیر قیمت سوخت و نهاده‌ها، انتظار افزایش قیمت مرغ وجود داشت اما حتی شاهد کاهش قیمت روزانه نیز هستیم.

مقدم نیا تصریح کرد: میانگین قیمت هر کیلوگرم مرغ زنده در مرغداری‌ها در ۱۰ روز گذشته ۲ هزار و ۴۰۰ تومان بود که این نرخ در هفته جاری به حدود ۲ هزار و ۲۰۰ تومان کاهش پیدا کرده است.

مقدم نیا افزود: با توجه به فرا رسیدن زمان عرضه گوشت مرغ به بازار، این احتمال وجود دارد که قیمت مرغ همچنان پایین بماند در حالی که

راستا سازمان توسعه تجارت ایران در تعیین تعرفه و صدور مجوزها نقشی ندارد.

موانع صادرات گوشت مرغ، از نگاه تولیدکنندگان

مدیر عامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی گفت: افزایش قیمت نهاده‌ها و همچنین نبود حمایت‌های صادراتی منجر به محقق نشدن برنامه صادرات گوشت مرغ مازاد شده است.

حسین مقدم نیا با اشاره به افزایش روزانه قیمت نهاده‌ها افزود: بیشترین افزایش قیمت مربوط به ذرت است که ماده اصلی خوراک مرغ در واحدهای تولیدی را تشکیل می‌دهد.

وی ادامه داد: قیمت این نهاده در ۲ ماه اخیر هر روز افزایش قیمت داشته است.

وی در مقایسه قیمت کنونی این نهاده با قیمت آن در مدت مشابه در سال گذشته، گفت: قیمت هر کیلوگرم ذرت در خرداد و تیرماه سال گذشته ۲۷۰ تا ۲۸۰ تومان بود در حالی که قیمت این نهاده در هفته جاری به ۵۳۷ تومان رسیده است.

وی افزود: دولت‌ها معمولاً حمایت‌هایی در قالب جایزه‌های صادراتی و معافیت‌های مالیاتی برای

رئیس کل سازمان توسعه تجارت گفت: از زمان ابلاغ قانون افزایش بهره‌وری کشاورزی و منابع طبیعی، هیچگونه وارداتی در بخش محصولات کشاورزی بدون مجوز و تایید وزارت جهاد کشاورزی صورت نگرفته است.

حمید صافدل گفت: در این مدت، وزارت جهاد کشاورزی به صورت موردی و با در نظر گرفتن مصالح تولید و مصرف نسبت به صدور مجوز برای مباحث اقدام کرده و متعاقب آن سازمان توسعه تجارت ایران درخواست متقاضیان را به ثبت رسانده است.

وی ادامه داد: واردات مرغ در چهار ماه ابتدای سال جاری به میزان ۱۷ هزار تن صورت گرفته که بخش قابل توجهی از ثبت سفارشات آن پیش از سال ۹۰ انجام شده است.

صافدل اظهار کرد: این میزان واردات تنها در راستای تأمین نیازهای بازار بوده و در قیاس با یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن تولید این محصول، تأثیر چندانی بر تولید داخل نخواهد داشت.

رئیس کل سازمان توسعه تجارت افزود: با توجه به اینکه وزارت جهاد کشاورزی همزمان مسئول حمایت از تولید و تنظیم بازار است بنابراین مصالح هر دو گروه تصمیم به صدور مجوز می‌گیرد و در این

انتظار می‌رفت قیمت این فرآورده پروتئینی در زمان اوج مصرف افزایش داشته باشد.

**رئیس اتحادیه سراسری مرغداران کشور:
دولت برای مازاد تولید برنامه‌ای ندارد**

رئیس اتحادیه سراسری مرغداران کشور گفت: دولت برای تولید مازاد در کشور برنامه‌ای ندارد، سالانه تولیدکنندگان افزایش ۶ الی ۸ درصدی دارند اما هیچ چشم‌انداز روشنی درباره سود حاصله ندارند.

محمد یوسفی به دلیل نوسان قیمت گوشت مرغ و محصولات پروتئینی در طول سال چيست، اظهار داشت: قانون به درستی اجرا نمی‌شود، زیرا براساس قانون نظام دامپروری و بهره‌پروری باید محصولات پروتئینی و کشاورزی خرید تضمینی شده و یا قیمت تضمینی برای آن در نظر بگیرند. رئیس اتحادیه سراسری مرغداری کشور افزود: از سوی دیگر دولت برای تولید مازاد در کشور برنامه‌ای ندارد، سالانه تولیدکنندگان افزایش ۶ الی ۸ درصدی دارند اما در مقابل سودی که نصیبش بشود هیچ آینده روشنی ندارند. وی با بیان اینکه دولت باید انگیزه‌های تولید را تقویت کند، گفت: افزود: دولت باید علاوه بر

قیمت تمام شده حاشیه سودی برای مرغدار در نظر بگیرد همچنین با مشوق‌هایی نظیر جوایز صادراتی برنامه‌ریزی برای صادرات داشته باشد. یوسفی ادامه داد: برنامه‌ریزی‌های دولت در مورد تعیین تعرفه و میزان واردات و صادرات درست نیست در حال حاضر تعرفه واردات مرغ صفر اما نهاده‌های آن تعرفه بالایی دارد در حالی که هیچ‌جای دنیا چنین روالی معمول نیست. وی ادامه داد: اگر برای محصولات صنعتی مانند خودرو تعرفه در نظر گرفته می‌شود برای حمایت از تولیدات داخل است اما دولت این سیاست را برای محصولاتی مانند مرغ، شیر و سایر مواد پروتئینی در نظر نمی‌گیرد در حالی که اولویت این محصولات از نظر تأمین امنیت غذایی بیشتر است. رئیس اتحادیه سراسری مرغداری کشور افزود: در حال حاضر به دلیل عدم حمایت‌های دولت از این بخش ۲۵ درصد این صنعت خالی و غیر فعال است. یوسفی گفت: سازمان مستقلی برای تنظیم بازار و تولیدات مرغ وجود ندارد و به تجربه دیده شده طی سال‌هایی که وزارت بازرگانی و یا حتی وزارت جهاد کشاورزی مسئولیت تنظیم مرغ را به عهده داشت کاری از پیش نبرده است. وی پیشنهاد کرد: امکانات و اختیاراتی به اتحادیه‌ها و تشکل‌ها داده شود که در این صورت طی یکسال

تنظیم بازار مناسبی در مورد محصولات پروتئینی ایجاد خواهد شد. رئیس اتحادیه سراسری مرغداری کشور گفت: مدیریت‌ها و نظارت‌های چرخه تولید تا مصرف نیز مناسب نیست، سالانه ۴،۵ میلیون تن مواد اولیه و خوراک مرغ و مکمل‌ها و افزودنی‌ها به کشور وارد می‌شود، مرغ با وزن ۲،۵ الی ۳ کیلوگرم به کشتارگاه‌ها فرستاده می‌شود زیرا مرغ‌های سنگین‌تر از ۳ کیلوگرم با ۱۵۰ تومان قیمت پایین‌تر در کشتارگاه‌ها خریداری می‌شود از سوی دیگر افت آن در کشتارگاه‌ها هم پایین است. وی افزود: در حالی که وزن مناسبی که مرغ باید به کشتارگاه‌ها برود حدود ۱،۸ تا ۲ کیلوگرم است که در این حالت ضریب تبدیل دان از ۲،۳ به ۱،۸ درصد تقلیل می‌یابد. یوسفی افزود: بی‌برنامگی یکی از معضلات اصلی تولید و تنظیم بازار محصولات کشاورزی است که طی سال‌های گذشته در کشور موج می‌زند.

رئیس اتحادیه سراسری مرغداری کشور تصریح کرد: نبودن صنایع تبدیلی و تکمیلی مناسب به طوری که بتواند با قطعه‌بندی مرغ‌ها و نیز کاهش ضایعات و همچنین تبدیل آن به مواد خوراکی پخته در زمان عرضه بالا تب بازار را گرفته و قیمت را متعادل کند، نداریم و به این دلیل طی سال نوسان قیمت در بازار را شاهد هستیم.

جدول قیمت‌ها

جدول قیمت‌ها در دو ماه گذشته

قیمت‌های مرغ زنده			قیمت‌های جوجه بگروژه				
زنده		محصول	کاب		راس		محصول
حداکثر	حداقل	تاریخ	حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	تاریخ
۲۱۶۰۰	۱۹۲۰۰	۹۰/۰۴/۰۱	۶۷۰۰	۵۸۰۰	۷۱۰۰	۶۵۰۰	۹۰/۰۴/۰۱
۲۱۶۰۰	۱۹۲۰۰	۹۰/۰۴/۰۲	۵۷۰۰	۴۵۰۰	۶۰۰۰	۵۵۰۰	۹۰/۰۴/۰۴
۲۲۰۰۰	۱۹۵۰۰	۹۰/۰۴/۰۴	۵۷۰۰	۴۵۰۰	۶۰۰۰	۵۵۰۰	۹۰/۰۴/۰۵
۲۳۰۰۰	۲۰۵۰۰	۹۰/۰۴/۰۵	۶۲۰۰	۵۳۰۰	۶۴۰۰	۶۰۰۰	۹۰/۰۴/۰۷
۲۳۰۰۰	۲۰۵۰۰	۹۰/۰۴/۰۶	۶۲۰۰	۵۳۰۰	۶۴۰۰	۶۰۰۰	۹۰/۰۴/۰۸
۲۴۰۰۰	۲۰۵۰۰	۹۰/۰۴/۰۷	۶۰۰۰	۵۰۰۰	۶۲۰۰	۵۷۰۰	۹۰/۰۴/۱۱
۲۴۰۰۰	۲۰۵۰۰	۹۰/۰۴/۰۸	۶۰۰۰	۵۰۰۰	۶۲۰۰	۵۷۰۰	۹۰/۰۴/۱۲
۲۴۰۰۰	۱۹۵۰۰	۹۰/۰۴/۱۱	۵۶۰۰	۳۸۰۰	۶۰۰۰	۵۵۰۰	۹۰/۰۴/۱۴
۲۳۵۰۰	۱۹۵۰۰	۹۰/۰۴/۱۲	۵۲۰۰	۳۴۰۰	۵۷۰۰	۵۱۰۰	۹۰/۰۴/۱۵
۲۳۰۰۰	۱۹۵۰۰	۹۰/۰۴/۱۳	۵۱۰۰	۳۰۰۰	۵۵۰۰	۴۹۰۰	۹۰/۰۴/۱۸
۲۳۰۰۰	۱۹۵۰۰	۹۰/۰۴/۱۴	۵۱۰۰	۳۰۰۰	۵۵۰۰	۴۵۰۰	۹۰/۰۴/۱۹
۲۳۰۰۰	۱۹۵۰۰	۹۰/۰۴/۱۵	۵۴۰۰	۳۶۰۰	۵۷۰۰	۵۰۰۰	۹۰/۰۴/۲۱
۲۳۵۰۰	۱۹۵۰۰	۹۰/۰۴/۱۶	۵۸۰۰	۴۴۰۰	۶۰۰۰	۵۵۰۰	۹۰/۰۴/۲۲
۲۴۵۰۰	۲۰۵۰۰	۹۰/۰۴/۱۸					
۲۴۰۰۰	۲۰۵۰۰	۹۰/۰۴/۱۹					
۲۴۰۰۰	۲۰۵۰۰	۹۰/۰۴/۲۰					
۲۵۰۰۰	۲۰۵۰۰	۹۰/۰۴/۲۱					
۲۵۰۰۰	۲۲۰۰۰	۹۰/۰۴/۲۲					
۲۵۰۰۰	۲۲۰۰۰	۹۰/۰۴/۲۳					
۲۴۵۰۰	۲۲۰۰۰	۹۰/۰۴/۲۵					
۲۴۵۰۰	۲۲۰۰۰	۹۰/۰۴/۲۷					

مشتریانی که از سرویس ارسال پیامک تبلیغاتی موسسه I.T.P استفاده کرده‌اند

(به ترتیب حروف الفبا)

- اتحادیه مرغداران تخمگذار میهن - اجداد سبزدشت - اروم گوهردانه - الوند - انجمن جوجه یکروزه -
- ایجاد کاران - ایران آلمان - ایران مشعل - آریا دان رشد - بازرگانی آذری - بازرگانی رفیع منزلت -
- بازرگانی عظیم - بازرگانی کارون - برق آذرنگ نیرو - پارس رام - پرتو بشاش - تعاونی امین -
- تعاونی قم - تولیدی توکلیان - جام نو - چینه - داروسازان سیمرخ - داروسازی رازک - دامپار جامع -
- دان و علوفه شرق - دریا دشت دانه - راهبرد - رشد طیورزواریه - رهسپار - رویان صنعت فیروزکوه -
- ساراوت - سپاهان دانه - سروش رشد - سنادم پارس - سنبل آباد زنجان - سورین شمال - سیدان
- سبز - سیمرخ - سیمرخ قزوین - شرکت تعاونی ۹۵۲ - شیمی صنعت خزر - صبا طیور - صباحی -
- طیور برکت - طیور سامانه - عالی آباد - کامیار ذرت - کیوان مرغ مهاباد - گروه تولیدی بهپرو
- ارومیه - گروه تولیدی تلاونگ - گروه تولیدی توکلیان - گلبار شیمی - گلکید - لوازم مرغداری ستاره
- ماکیان دام پارس - ماکیان فسفات - مجری سمینار های دامپزشکی - مجری کنگره صنعت مرغداری
- و کشورهای همسایه - مجری کنگره های تخصصی بین المللی - مجری نمایشگاه اراک - مجری
- نمایشگاه اردبیل - مجری نمایشگاه ارومیه - مجری نمایشگاه اصفهان - مجری نمایشگاه البرز - مجری
- نمایشگاه تبریز - مجری نمایشگاه تهران - مجری نمایشگاه رشت - مجری نمایشگاه قم - مجری
- نمایشگاه مشهد - مجری همایش کسب و کار در صنعت طیور - مجری نمایشگاه قزوین - مرغ مادر
- جنوب خراسان - مرغ مادر صحرای جنوب - مرغ مادر واروک - مریال - مهندسی صباحی - مهندسی
- کلاگر - میهن دانه - نانو نصب پارس - همایش پردازان معاصر - هوا صنعت - وتار طب

I.T.P

مجری ارسال پیامک های تبلیغاتی

بیش از ۲۵۰۰۰ شماره همراه فعال در صنعت مرغداری

۴۴ - ۶۶۵۷۳۲۳۸

قیمت‌های مرغ زنده		
زنده		محصول
حداکثر	حداقل	تاریخ
۲۴۵۰۰	۲۱۷۰۰	۹۰/۰۴/۲۸
۲۴۵۰۰	۲۱۷۰۰	۹۰/۰۴/۲۹
۲۴۵۰۰	۲۲۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۱
۲۴۵۰۰	۲۲۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۲
۲۴۵۰۰	۲۲۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۳
۲۴۵۰۰	۲۲۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۴
۲۴۵۰۰	۲۲۰۰۰	۹۰/۰۵/۰۵
۲۴۵۰۰	۲۱۰۰۰	۹۰/۰۵/۰۶
۲۴۰۰۰	۲۱۰۰۰	۹۰/۰۵/۰۸
۲۴۰۰۰	۲۱۰۰۰	۹۰/۰۵/۰۹
۲۴۰۰۰	۲۲۴۰۰	۹۰/۰۵/۱۰
۲۴۵۰۰	۲۲۰۰۰	۹۰/۰۵/۱۱
۲۴۵۰۰	۲۲۰۰۰	۹۰/۰۵/۱۲
۲۴۵۰۰	۲۲۰۰۰	۹۰/۰۵/۱۳
۲۴۵۰۰	۲۱۵۰۰	۹۰/۰۵/۱۵
۲۴۵۰۰	۲۱۰۰۰	۹۰/۰۵/۱۶
۲۵۰۰۰	۲۱۰۰۰	۹۰/۰۵/۱۷
۲۴۰۰۰	۲۰۸۰۰	۹۰/۰۵/۱۸
۲۴۵۰۰	۲۰۸۰۰	۹۰/۰۵/۱۹
۲۴۵۰۰	۲۰۸۰۰	۹۰/۰۵/۲۰
۲۵۰۰۰	۲۰۸۰۰	۹۰/۰۵/۲۲
۲۵۰۰۰	۲۰۸۰۰	۹۰/۰۵/۲۳
۲۴۰۰۰	۲۰۰۰۰	۹۰/۰۵/۲۴
۲۴۰۰۰	۲۰۰۰۰	۹۰/۰۵/۲۵
۲۳۵۰۰	۲۰۰۰۰	۹۰/۰۵/۲۶
۲۳۵۰۰	۱۹۸۰۰	۹۰/۰۵/۲۷
۲۳۵۰۰	۱۹۸۰۰	۹۰/۰۵/۲۹
۲۳۵۰۰	۱۹۸۰۰	۹۰/۰۵/۳۰
۲۳۵۰۰	۱۹۰۰۰	۹۰/۰۶/۰۱
۲۳۰۰۰	۱۹۰۰۰	۹۰/۰۶/۰۲
۲۳۰۰۰	۱۹۸۰۰	۹۰/۰۶/۰۳
۲۳۰۰۰	۱۹۸۰۰	۹۰/۰۶/۰۵
۲۳۰۰۰	۱۹۵۰۰	۹۰/۰۶/۰۶
۲۳۰۰۰	۱۹۵۰۰	۹۰/۰۶/۰۷
۲۳۰۰۰	۱۹۵۰۰	۹۰/۰۶/۰۸

قیمت‌های جوجه یگروزه				
کاب		راس		محصول
حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	تاریخ
۶۱۰۰	۴۶۰۰	۶۲۰۰	۵۷۰۰	۹۰/۰۴/۲۵
۶۱۰۰	۴۹۰۰	۶۲۰۰	۵۷۰۰	۹۰/۰۴/۲۸
۶۰۰۰	۴۷۰۰	۶۰۰۰	۵۵۰۰	۹۰/۰۴/۲۹
۶۰۰۰	۴۷۰۰	۶۰۰۰	۵۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۱
۶۰۰۰	۴۷۰۰	۶۰۰۰	۵۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۲
۶۰۰۰	۴۷۰۰	۶۰۰۰	۵۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۴
۶۰۰۰	۴۷۰۰	۶۰۰۰	۵۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۵
۶۰۰۰	۴۷۰۰	۶۰۰۰	۵۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۸
۵۲۰۰	۴۰۰۰	۵۷۰۰	۵۲۰۰	۹۰/۰۵/۰۹
۵۲۰۰	۴۰۰۰	۵۷۰۰	۵۲۰۰	۹۰/۰۵/۱۱
۵۷۰۰	۴۴۰۰	۶۰۰۰	۵۸۰۰	۹۰/۰۵/۱۲
۵۷۰۰	۴۴۰۰	۶۰۰۰	۵۸۰۰	۹۰/۰۵/۱۵
۵۷۰۰	۴۴۰۰	۶۰۰۰	۵۸۰۰	۹۰/۰۵/۱۶
۵۷۰۰	۴۴۰۰	۶۰۰۰	۵۸۰۰	۹۰/۰۵/۱۸
۶۰۰۰	۴۷۰۰	۶۲۰۰	۶۰۰۰	۹۰/۰۵/۱۹
۶۰۰۰	۴۷۰۰	۶۲۰۰	۶۰۰۰	۹۰/۰۵/۲۲
۵۸۰۰	۴۵۰۰	۶۱۰۰	۵۹۰۰	۹۰/۰۵/۲۳
۵۴۰۰	۴۱۰۰	۵۸۰۰	۵۰۰۰	۹۰/۰۵/۲۵
۵۴۰۰	۴۱۰۰	۵۸۰۰	۵۰۰۰	۹۰/۰۵/۲۶
۵۴۰۰	۴۱۰۰	۵۸۰۰	۵۰۰۰	۹۰/۰۵/۲۹
۵۴۰۰	۳۹۰۰	۵۷۰۰	۴۹۰۰	۹۰/۰۵/۳۰
۵۲۰۰	۳۷۰۰	۵۵۰۰	۴۷۰۰	۹۰/۰۶/۰۱
۵۲۰۰	۳۷۰۰	۵۵۰۰	۴۷۰۰	۹۰/۰۶/۰۲
۵۲۰۰	۳۷۰۰	۵۵۰۰	۴۷۰۰	۹۰/۰۶/۰۵
۵۲۰۰	۳۵۰۰	۵۵۰۰	۴۵۰۰	۹۰/۰۶/۰۶
۵۱۰۰	۳۵۰۰	۵۵۰۰	۴۴۰۰	۹۰/۰۶/۰۸

قیمت‌های تخم مرغ

۱۳		۱۲.۵		۱۲		۱۱.۵		۱۱		۱۰.۵		۱۰		۹.۵		محصول
حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	تاریخ
۱۸۵۰۰	۱۶۵۰۰	۱۹۰۰۰	۱۶۹۰۰	۱۹۵۰۰	۱۷۳۰۰	۲۰۰۰۰	۱۷۷۰۰	۱۹۶۰۰	۱۸۱۰۰	۲۰۰۰۰	۱۸۵۰۰	۲۰۴۰۰	۱۸۹۰۰	۲۰۸۰۰	۱۹۴۰۰	۹۰/۰۴/۰۱
۱۸۵۰۰	۱۶۵۰۰	۱۹۰۰۰	۱۶۹۰۰	۱۹۵۰۰	۱۷۳۰۰	۲۰۰۰۰	۱۷۷۰۰	۱۹۶۰۰	۱۸۱۰۰	۲۰۰۰۰	۱۸۵۰۰	۲۰۴۰۰	۱۸۹۰۰	۲۰۸۰۰	۱۹۴۰۰	۹۰/۰۴/۰۲
۱۸۰۰۰	۱۶۰۰۰	۱۸۵۰۰	۱۶۵۰۰	۱۹۰۰۰	۱۶۹۰۰	۱۹۵۰۰	۱۷۳۰۰	۱۹۴۰۰	۱۷۷۰۰	۱۹۸۰۰	۱۸۱۰۰	۲۰۲۰۰	۱۸۵۰۰	۲۰۶۰۰	۱۸۹۰۰	۹۰/۰۴/۰۴
۱۸۰۰۰	۱۶۵۰۰	۱۸۵۰۰	۱۶۹۰۰	۱۹۰۰۰	۱۷۳۰۰	۱۹۵۰۰	۱۷۷۰۰	۱۹۴۰۰	۱۸۱۰۰	۱۹۸۰۰	۱۸۵۰۰	۲۰۲۰۰	۱۸۹۰۰	۲۰۶۰۰	۱۹۳۰۰	۹۰/۰۴/۰۵
۱۸۰۰۰	۱۷۶۰۰	۱۸۵۰۰	۱۸۰۰۰	۱۹۰۰۰	۱۸۴۰۰	۱۹۵۰۰	۱۸۸۰۰	۱۹۴۰۰	۱۹۲۰۰	۱۹۸۰۰	۱۹۶۰۰	۲۰۲۰۰	۲۰۰۰۰	۲۰۶۰۰	۲۰۴۰۰	۹۰/۰۴/۰۶
۱۸۵۰۰	۱۸۴۰۰	۱۹۰۰۰	۱۸۸۰۰	۱۹۵۰۰	۱۹۲۰۰	۱۹۷۰۰	۱۹۶۰۰	۲۰۱۰۰	۲۰۰۰۰	۲۰۵۰۰	۲۰۴۰۰	۲۰۹۰۰	۲۰۸۰۰	۲۱۳۰۰	۲۱۲۰۰	۹۰/۰۴/۰۷
۱۹۵۰۰	۱۸۵۰۰	۲۰۰۰۰	۱۸۹۰۰	۲۰۵۰۰	۱۹۳۰۰	۲۰۵۰۰	۱۹۷۰۰	۲۱۰۰۰	۲۰۱۰۰	۲۱۵۰۰	۲۰۵۰۰	۲۲۰۰۰	۲۰۹۰۰	۲۲۵۰۰	۲۱۳۰۰	۹۰/۰۴/۰۸
۱۹۵۰۰	۱۸۵۰۰	۲۰۰۰۰	۱۸۹۰۰	۲۰۵۰۰	۱۹۳۰۰	۲۰۵۰۰	۱۹۷۰۰	۲۱۰۰۰	۲۰۱۰۰	۲۱۵۰۰	۲۰۵۰۰	۲۲۰۰۰	۲۰۹۰۰	۲۲۵۰۰	۲۱۳۰۰	۹۰/۰۴/۱۱
۱۹۳۰۰	۱۸۵۰۰	۱۹۸۰۰	۱۸۹۰۰	۲۰۳۰۰	۱۹۳۰۰	۲۰۷۰۰	۱۹۷۰۰	۲۱۲۰۰	۲۰۱۰۰	۲۱۷۰۰	۲۰۵۰۰	۲۲۲۰۰	۲۰۹۰۰	۲۲۷۰۰	۲۱۳۰۰	۹۰/۰۴/۱۲
۱۹۳۰۰	۱۷۸۰۰	۱۹۸۰۰	۱۸۳۰۰	۲۰۳۰۰	۱۸۷۰۰	۲۰۵۰۰	۱۹۳۰۰	۲۱۰۰۰	۱۹۷۰۰	۲۱۵۰۰	۲۰۱۰۰	۲۲۰۰۰	۲۰۵۰۰	۲۲۵۰۰	۲۰۹۰۰	۹۰/۰۴/۱۳
۱۹۳۰۰	۱۷۸۰۰	۱۹۸۰۰	۱۸۳۰۰	۲۰۳۰۰	۱۸۷۰۰	۲۰۵۰۰	۱۹۳۰۰	۲۱۰۰۰	۱۹۷۰۰	۲۱۵۰۰	۲۰۱۰۰	۲۲۰۰۰	۲۰۵۰۰	۲۲۵۰۰	۲۰۹۰۰	۹۰/۰۴/۱۴
۱۹۰۰۰	۱۷۵۰۰	۱۹۵۰۰	۱۸۰۰۰	۲۰۰۰۰	۱۸۳۰۰	۱۹۷۰۰	۱۸۶۰۰	۲۰۰۰۰	۱۸۹۰۰	۲۰۳۰۰	۱۹۲۰۰	۲۰۶۰۰	۱۹۵۰۰	۲۰۹۰۰	۱۹۸۰۰	۹۰/۰۴/۱۵
۱۸۷۰۰	۱۷۵۰۰	۱۹۲۰۰	۱۸۰۰۰	۱۹۷۰۰	۱۸۳۰۰	۱۹۵۰۰	۱۸۶۰۰	۱۹۹۰۰	۱۸۹۰۰	۲۰۳۰۰	۱۹۲۰۰	۲۰۶۰۰	۱۹۵۰۰	۲۰۹۰۰	۱۹۸۰۰	۹۰/۰۴/۱۶
۱۸۵۰۰	۱۷۷۰۰	۱۹۰۰۰	۱۸۱۰۰	۱۹۵۰۰	۱۸۴۰۰	۱۹۵۰۰	۱۸۷۰۰	۱۹۹۰۰	۱۹۰۰۰	۲۰۳۰۰	۱۹۳۰۰	۲۰۶۰۰	۱۹۶۰۰	۲۰۹۰۰	۱۹۹۰۰	۹۰/۰۴/۱۸
۱۸۵۰۰	۱۷۷۰۰	۱۹۰۰۰	۱۸۱۰۰	۱۹۵۰۰	۱۸۴۰۰	۱۹۴۰۰	۱۸۷۰۰	۱۹۸۰۰	۱۹۰۰۰	۲۰۲۰۰	۱۹۳۰۰	۲۰۵۰۰	۱۹۶۰۰	۲۰۸۰۰	۱۹۹۰۰	۹۰/۰۴/۱۹
۱۸۸۰۰	۱۷۷۰۰	۱۹۵۰۰	۱۸۱۰۰	۲۰۰۰۰	۱۸۴۰۰	۱۹۲۰۰	۱۸۷۰۰	۱۹۶۰۰	۱۹۰۰۰	۲۰۰۰۰	۱۹۳۰۰	۲۰۳۰۰	۱۹۶۰۰	۲۰۶۰۰	۱۹۹۰۰	۹۰/۰۴/۲۰
۱۹۰۰۰	۱۷۷۰۰	۱۹۵۰۰	۱۸۱۰۰	۲۰۰۰۰	۱۸۴۰۰	۱۹۵۰۰	۱۸۷۰۰	۱۹۸۰۰	۱۹۰۰۰	۲۰۲۰۰	۱۹۳۰۰	۲۰۵۰۰	۱۹۶۰۰	۲۰۸۰۰	۱۹۹۰۰	۹۰/۰۴/۲۱
۱۹۰۰۰	۱۸۲۰۰	۱۹۵۰۰	۱۸۶۰۰	۲۰۰۰۰	۱۹۰۰۰	۱۹۵۰۰	۱۹۴۰۰	۱۹۹۰۰	۱۹۸۰۰	۲۰۳۰۰	۲۰۲۰۰	۲۰۷۰۰	۲۰۶۰۰	۲۱۱۰۰	۲۱۰۰۰	۹۰/۰۴/۲۲
۱۹۳۰۰	۱۸۴۰۰	۱۹۸۰۰	۱۸۷۰۰	۲۰۳۰۰	۱۹۱۰۰	۱۹۵۰۰	۱۹۵۰۰	۱۹۹۰۰	۱۹۹۰۰	۲۰۴۰۰	۲۰۳۰۰	۲۰۷۰۰	۲۰۷۰۰	۲۱۱۰۰	۲۱۱۰۰	۹۰/۰۴/۲۳
۱۹۵۰۰	۱۸۵۰۰	۲۰۰۰۰	۱۸۸۰۰	۲۰۵۰۰	۱۹۲۰۰	۲۱۰۰۰	۱۹۶۰۰	۲۰۰۰۰	۱۹۵۰۰	۲۰۴۰۰	۱۹۱۰۰	۲۰۸۰۰	۱۸۷۰۰	۲۱۲۰۰	۱۸۳۰۰	۹۰/۰۴/۲۵
۲۰۰۰۰	۱۸۸۰۰	۲۰۵۰۰	۱۹۲۰۰	۲۱۰۰۰	۱۹۶۰۰	۲۱۵۰۰	۲۰۰۰۰	۲۰۶۰۰	۱۹۵۰۰	۲۱۰۰۰	۱۹۱۰۰	۲۱۴۰۰	۱۸۷۰۰	۲۱۸۰۰	۱۸۳۰۰	۹۰/۰۴/۲۷
۲۰۵۰۰	۱۹۳۰۰	۲۱۰۰۰	۱۹۸۰۰	۲۱۵۰۰	۲۰۳۰۰	۲۲۰۰۰	۲۰۸۰۰	۲۲۰۰۰	۲۱۳۰۰	۲۲۵۰۰	۲۱۸۰۰	۲۳۰۰۰	۲۲۳۰۰	۲۲۵۰۰	۲۲۸۰۰	۹۰/۰۴/۲۸
۲۱۰۰۰	۱۹۸۰۰	۲۱۵۰۰	۲۰۲۰۰	۲۲۰۰۰	۲۰۶۰۰	۲۲۵۰۰	۲۱۰۰۰	۲۲۳۰۰	۲۱۴۰۰	۲۲۸۰۰	۲۱۹۰۰	۲۳۳۰۰	۲۲۴۰۰	۲۲۸۰۰	۲۲۹۰۰	۹۰/۰۴/۲۹
۲۲۵۰۰	۲۱۸۰۰	۲۳۰۰۰	۲۲۲۰۰	۲۳۵۰۰	۲۲۶۰۰	۲۴۰۰۰	۲۳۰۰۰	۲۳۸۰۰	۲۳۴۰۰	۲۴۲۰۰	۲۳۸۰۰	۲۴۶۰۰	۲۴۲۰۰	۲۵۰۰۰	۲۴۶۰۰	۹۰/۰۵/۰۱
۲۲۵۰۰	۲۲۰۰۰	۲۳۰۰۰	۲۲۵۰۰	۲۳۵۰۰	۲۳۰۰۰	۲۴۰۰۰	۲۳۵۰۰	۲۴۰۰۰	۲۴۵۰۰	۲۴۰۰۰	۲۴۵۰۰	۲۵۵۰۰	۲۵۰۰۰	۲۶۰۰۰	۲۵۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۲
۲۳۰۰۰	۲۲۰۰۰	۲۳۵۰۰	۲۲۵۰۰	۲۴۰۰۰	۲۳۰۰۰	۲۴۰۰۰	۲۳۵۰۰	۲۴۵۰۰	۲۴۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۴۵۰۰	۲۵۵۰۰	۲۵۰۰۰	۲۶۰۰۰	۲۵۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۳
۲۳۷۰۰	۲۲۰۰۰	۲۳۲۰۰	۲۲۵۰۰	۲۳۷۰۰	۲۳۰۰۰	۲۴۰۰۰	۲۳۵۰۰	۲۴۵۰۰	۲۴۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۴۵۰۰	۲۵۵۰۰	۲۵۰۰۰	۲۶۰۰۰	۲۵۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۴
۲۳۷۰۰	۲۲۰۰۰	۲۳۲۰۰	۲۲۵۰۰	۲۳۷۰۰	۲۳۰۰۰	۲۴۵۰۰	۲۳۵۰۰	۲۴۰۰۰	۲۴۵۰۰	۲۴۵۰۰	۲۴۵۰۰	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۵۵۰۰	۲۵۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۵
۲۳۷۰۰	۲۲۰۰۰	۲۳۲۰۰	۲۲۵۰۰	۲۳۷۰۰	۲۳۰۰۰	۲۴۵۰۰	۲۳۵۰۰	۲۴۰۰۰	۲۴۵۰۰	۲۴۵۰۰	۲۴۵۰۰	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۵۵۰۰	۲۵۵۰۰	۹۰/۰۵/۰۶
۲۳۵۰۰	۲۲۳۰۰	۲۴۰۰۰	۲۲۸۰۰	۲۴۵۰۰	۲۳۳۰۰	۲۳۸۰۰	۲۳۸۰۰	۲۴۳۰۰	۲۴۳۰۰	۲۴۸۰۰	۲۴۸۰۰	۲۵۳۰۰	۲۵۲۰۰	۲۵۸۰۰	۲۵۸۰۰	۹۰/۰۵/۰۸
۲۵۰۰۰	۲۲۷۰۰	۲۵۵۰۰	۲۳۱۰۰	۲۶۰۰۰	۲۳۶۰۰	۲۴۵۰۰	۲۴۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۴۵۰۰	۲۵۵۰۰	۲۴۹۰۰	۲۶۰۰۰	۲۵۴۰۰	۲۶۵۰۰	۲۵۹۰۰	۹۰/۰۵/۰۹
۲۵۱۰۰	۲۳۲۰۰	۲۵۶۰۰	۲۳۶۰۰	۲۶۱۰۰	۲۴۰۰۰	۲۵۵۰۰	۲۴۴۰۰	۲۶۰۰۰	۲۴۹۰۰	۲۶۵۰۰	۲۵۳۰۰	۲۷۰۰۰	۲۵۷۰۰	۲۷۵۰۰	۲۶۱۰۰	۹۰/۰۵/۱۰
۲۶۰۰۰	۲۴۰۰۰	۲۶۵۰۰	۲۴۴۰۰	۲۷۰۰۰	۲۴۸۰۰	۲۷۵۰۰	۲۵۲۰۰	۲۷۰۰۰	۲۵۶۰۰	۲۷۵۰۰	۲۶۰۰۰	۲۸۰۰۰	۲۶۴۰۰	۲۸۵۰۰	۲۶۸۰۰	۹۰/۰۵/۱۱
۲۶۰۰۰	۲۵۲۰۰	۲۶۵۰۰	۲۵۶۰۰	۲۷۰۰۰	۲۶۰۰۰	۲۷۵۰۰	۲۶۵۰۰	۲۸۰۰۰	۲۷۰۰۰	۲۸۵۰۰	۲۷۵۰۰	۲۹۰۰۰	۲۸۰۰۰	۲۹۵۰۰	۲۸۵۰۰	۹۰/۰۵/۱۲
۲۶۰۰۰	۲۵۲۰۰	۲۶۵۰۰	۲۵۶۰۰	۲۷۰۰۰	۲۶۰۰۰	۲۷۵۰۰	۲۶۵۰۰	۲۸۰۰۰	۲۷۰۰۰	۲۸۵۰۰	۲۷۵۰۰	۲۹۰۰۰	۲۸۰۰۰	۲۹۵۰۰	۲۸۵۰۰	۹۰/۰۵/۱۳
۲۵۰۰۰	۲۳۲۰۰	۲۵۵۰۰	۲۳۶۰۰	۲۶۰۰۰	۲۴۰۰۰	۲۶۵۰۰	۲۴۴۰۰	۲۶۰۰۰	۲۴۸۰۰	۲۶۵۰۰	۲۵۲۰۰	۲۷۰۰۰	۲۵۶۰۰	۲۷۵۰۰	۲۶۰۰۰	۹۰/۰۵/۱۵
۲۴۵۰۰	۲۱۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۱۴۰۰	۲۵۵۰۰	۲۱۸۰۰	۲۶۰۰۰	۲۲۲۰۰	۲۵۰۰۰	۲۲۶۰۰	۲۵۵۰۰	۲۳۰۰۰	۲۶۰۰۰	۲۳۴۰۰	۲۶۵۰۰	۲۳۸۰۰	۹۰/۰۵/۱۶
۲۳۰۰۰	۲۰۰۰۰	۲۳۵۰۰	۲۰۴۰۰	۲۴۰۰۰	۲۰۸۰۰	۲۴۵۰۰	۲۱۲۰۰	۲۴۰۰۰	۲۱۶۰۰	۲۴۵۰۰	۲۲۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۲۴۰۰	۲۵۵۰۰	۲۲۸۰۰	۹۰/۰۵/۱۷
۲۲۰۰۰	۲۰۰۰۰	۲۲۵۰۰	۲۰۴۰۰	۲۳۰۰۰	۲۰۸۰۰	۲۳۵۰۰	۲۱۲۰۰	۲۳۰۰۰	۲۱۶۰۰	۲۳۵۰۰	۲۲۰۰۰	۲۴۰۰۰	۲۲۴۰۰	۲۴۵۰۰	۲۲۸۰۰	۹۰/۰۵/۱۸
۲۲۰۰۰	۲۰۰۰۰	۲۲۵۰۰	۲۰۴۰۰	۲۳۰۰۰	۲۰۸۰۰	۲۳۵۰۰	۲۱۲۰۰	۲۳۰۰۰	۲۱۶۰۰	۲۳۵۰۰	۲۲۰۰۰	۲۴۰۰۰	۲۲۴۰۰	۲۴۵۰۰	۲۲۸۰۰	۹۰/۰۵/۱۹
۲۲۵۰۰	۲۰۳۰۰	۲۳۰۰۰	۲۰۷۰۰	۲۳۵۰۰	۲۱۱۰۰	۲۴۰۰۰	۲۱۵۰۰	۲۳۰۰۰	۲۱۹۰۰	۲۳۵۰۰	۲۲۳۰۰	۲۴۰۰۰	۲۲۷۰۰	۲۴۵۰۰	۲۳۱۰۰	۹۰/۰۵/۲۰
۲۳۰۰۰	۲۰۸۰۰	۲۳۵۰۰	۲۱۲۰۰	۲۴۰۰۰	۲۱۶۰۰	۲۴۵۰۰	۲۲۰۰۰	۲۴۵۰۰	۲۲۴۰۰	۲۵۰۰۰	۲۲۸۰۰	۲۵۵۰۰	۲۳۲۰۰	۲۶۰۰۰	۲۳۶۰۰	۹۰/۰۵/۲۲
۲۳۰۰۰	۲۱۵۰۰	۲۳۵۰۰	۲۲۰۰۰	۲۴۰۰۰	۲۲۵۰۰	۲۴۵۰۰	۲۳۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۳۵۰۰	۲۵۵۰۰	۲۴۰۰۰	۲۶۰۰۰	۲۴۵۰۰	۲۶۵۰۰	۲۵۰۰۰	۹۰/۰۵/۲۳
۲۳۰۰۰	۲۲۰۰۰	۲۳۵۰۰	۲۲۴۰۰	۲۴۰۰۰	۲۲۸۰۰	۲۴۵۰۰	۲۳۲۰۰	۲۵۰۰۰	۲۳۶۰۰	۲۵۵۰۰	۲۴۱۰۰	۲۶۰۰۰	۲۴۶۰۰	۲۶۵۰۰	۲۵۱۰۰	۹۰/۰۵/۲۴
۲۳۰۰۰	۲۱۰۰۰	۲۳۵۰۰	۲۱۴۰۰	۲۴۰۰۰	۲۱۸۰۰	۲۴۵۰۰	۲۲۲۰۰	۲۴۰۰۰	۲۲۶۰۰	۲۴۵۰۰	۲۳۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۳۴۰۰	۲۵۵۰۰	۲۳۸۰۰	۹۰/۰۵/۲۵
۲۱۵۰۰	۲۰۰۰۰	۲۲۰۰۰	۲۰۴۰۰	۲۲۵۰۰	۲۰۸۰۰	۲۳۰۰۰	۲۱۲									

قیمت‌های ذرت				
آرزانتین		اکراین		محصول
حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	تاریخ
۵۵۵۰	۵۵۵۰	۵۴۵۰	۵۴۵۰	۹۰/۰۶/۰۸
۵۵۴۰	۵۵۴۰	۵۴۵۰	۵۴۵۰	۹۰/۰۶/۰۷
۵۵۴۰	۵۵۴۰	۵۴۵۰	۵۴۵۰	۹۰/۰۶/۰۶
۵۵۳۰	۵۵۳۰	۵۴۴۰	۵۴۴۰	۹۰/۰۶/۰۵
۵۵۱۰	۵۵۱۰	۵۴۲۰	۵۴۲۰	۹۰/۰۶/۰۳
۵۵۰۰	۵۵۰۰	۵۴۱۰	۵۴۱۰	۹۰/۰۶/۰۲
۵۴۹۰	۵۴۹۰	۵۴۰۰	۵۴۰۰	۹۰/۰۶/۰۱
۵۴۹۰	۵۴۹۰	۵۴۰۰	۵۴۰۰	۹۰/۰۵/۳۰
۵۴۷۰	۵۴۷۰	۵۳۸۰	۵۳۸۰	۹۰/۰۵/۲۹
۵۴۶۰	۵۴۶۰	۵۳۷۰	۵۳۷۰	۹۰/۰۵/۲۷
۵۴۵۰	۵۴۵۰	۵۳۵۰	۵۳۵۰	۹۰/۰۵/۲۶
۵۴۵۰	۵۴۵۰	۵۳۲۰	۵۳۲۰	۹۰/۰۵/۲۵
۵۴۴۰	۵۴۴۰	۵۳۲۰	۵۳۲۰	۹۰/۰۵/۲۴
۵۴۳۰	۵۴۳۰	۵۳۲۰	۵۳۲۰	۹۰/۰۵/۲۳
۵۴۲۰	۵۴۲۰	۵۲۹۰	۵۲۹۰	۹۰/۰۵/۲۲
۵۴۱۰	۵۴۱۰	۵۲۶۰	۵۲۶۰	۹۰/۰۵/۲۰
۵۴۰۰	۵۴۰۰	۵۲۵۰	۵۲۵۰	۹۰/۰۵/۱۹
۵۳۹۰	۵۳۹۰	۵۲۵۰	۵۲۵۰	۹۰/۰۵/۱۸
۵۳۸۰	۵۳۸۰	۵۲۵۰	۵۲۵۰	۹۰/۰۵/۱۷
۵۳۷۰	۵۳۷۰	۵۲۴۰	۵۲۴۰	۹۰/۰۵/۱۶
۵۳۶۰	۵۳۶۰	۵۲۳۰	۵۲۳۰	۹۰/۰۵/۱۵
۵۳۵۰	۵۳۵۰	۵۲۳۰	۵۲۳۰	۹۰/۰۵/۱۳
۵۳۴۰	۵۳۴۰	۵۲۰۰	۵۲۰۰	۹۰/۰۵/۱۲
۵۳۳۰	۵۳۳۰	۵۱۳۰	۵۱۳۰	۹۰/۰۵/۱۱
۵۳۲۰	۵۳۲۰	۵۱۸۰	۵۱۸۰	۹۰/۰۵/۱۰
۵۳۰۰	۵۳۰۰	۵۱۸۰	۵۱۸۰	۹۰/۰۵/۰۸
۵۲۹۰	۵۲۹۰	۵۱۸۰	۵۱۸۰	۹۰/۰۵/۰۶
۵۲۸۰	۵۲۸۰	۵۱۶۰	۵۱۶۰	۹۰/۰۵/۰۵
۵۲۷۰	۵۲۷۰	۵۱۶۰	۵۱۶۰	۹۰/۰۵/۰۴
۵۲۶۰	۵۲۶۰	۵۱۵۰	۵۱۵۰	۹۰/۰۵/۰۳
۵۲۳۰	۵۲۳۰	۵۱۵۰	۵۱۵۰	۹۰/۰۵/۰۱
۵۲۰۰	۵۲۰۰	۵۱۶۰	۵۱۶۰	۹۰/۰۴/۲۸
۵۱۹۰	۵۱۹۰	۵۰۸۰	۵۰۸۰	۹۰/۰۴/۲۷
۵۱۸۰	۵۱۸۰	۵۰۲۰	۵۰۲۰	۹۰/۰۴/۲۵
۵۱۷۰	۵۱۷۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۹۰/۰۴/۲۳
۵۱۶۰	۵۱۶۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۹۰/۰۴/۲۲
۵۱۵۰	۵۱۵۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۹۰/۰۴/۲۱
۵۱۳۰	۵۱۳۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۹۰/۰۴/۲۰
۵۱۱۰	۵۱۱۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۹۰/۰۴/۱۹
۵۱۱۰	۵۱۱۰	۴۹۵۰	۴۹۵۰	۹۰/۰۴/۱۸
۵۱۱۰	۵۱۱۰	۴۹۰۰	۴۹۰۰	۹۰/۰۴/۱۶
۵۰۷۰	۵۰۷۰	۴۸۶۰	۴۷۶۰	۹۰/۰۴/۱۵
۵۰۴۰	۵۰۴۰	۴۷۰۰	۴۷۰۰	۹۰/۰۴/۱۴
۵۰۴۰	۵۰۴۰	۴۶۵۰	۴۶۵۰	۹۰/۰۴/۱۳
۵۰۴۰	۵۰۴۰	۴۶۰۰	۴۶۰۰	۹۰/۰۴/۱۲
۵۰۴۰	۵۰۴۰	۴۵۱۰	۴۵۱۰	۹۰/۰۴/۱۱
۵۰۴۰	۵۰۴۰	۴۷۱۰	۴۷۱۰	۹۰/۰۴/۰۸
۵۰۴۰	۵۰۴۰	۴۷۱۰	۴۷۱۰	۹۰/۰۴/۰۷
۵۰۱۰	۵۰۱۰	۴۵۱۰	۴۵۱۰	۹۰/۰۴/۰۶
۵۰۴۰	۵۰۴۰	۴۷۱۰	۴۷۱۰	۹۰/۰۴/۰۵
۵۰۴۰	۵۰۴۰	۴۷۰۰	۴۷۰۰	۹۰/۰۴/۰۴
۵۰۱۰	۵۰۱۰	۴۶۶۰	۴۶۶۰	۹۰/۰۴/۰۲
۵۰۱۰	۵۰۱۰	۴۶۸۰	۴۶۸۰	۹۰/۰۴/۰۱
۵۳۱۰	۵۳۱۰			۹۰/۰۵/۰۹
۵۲۱۰	۵۲۱۰			۹۰/۰۴/۲۹

قیمت‌های گنجاله سویا								
پلت آرزانتینی		پرگ هندی		به پاک		یکانه خزر		محصول
حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	تاریخ
۵۱۵۰	۵۱۵۰	۴۹۴۰	۴۹۴۰					۹۰/۰۴/۰۱
۵۱۰۰	۵۱۰۰	۴۹۵۰	۴۹۵۰					۹۰/۰۴/۰۲
۵۱۱۰	۵۱۱۰	۴۹۷۰	۴۹۷۰					۹۰/۰۴/۰۴
۵۱۱۰	۵۱۱۰	۴۹۶۰	۴۹۶۰					۹۰/۰۴/۰۵
۵۱۳۰	۵۱۰۰	۴۹۵۰	۴۹۵۰					۹۰/۰۴/۰۶
۵۱۱۰	۵۱۱۰	۴۹۳۰	۴۹۳۰					۹۰/۰۴/۰۷
۵۱۱۰	۴۸۶۰	۴۸۰۰	۴۸۰۰					۹۰/۰۴/۰۸
۴۸۲۰	۴۸۲۰	۴۷۱۰	۴۷۱۰					۹۰/۰۴/۱۱
۴۸۲۰	۴۸۳۰							۹۰/۰۴/۱۲
۴۸۵۰	۴۸۵۰	۴۸۱۰	۴۸۱۰					۹۰/۰۴/۱۳
۴۸۶۰	۴۸۶۰							۹۰/۰۴/۱۴
۴۸۶۰	۴۸۶۰	۴۸۲۰	۴۸۲۰					۹۰/۰۴/۱۵
۴۸۶۰	۴۸۶۰	۴۷۵۰	۴۷۵۰					۹۰/۰۴/۱۶
۴۸۶۰	۴۸۶۰							۹۰/۰۴/۱۸
۴۸۵۰	۴۸۵۰							۹۰/۰۴/۱۹
۴۷۷۰	۴۷۷۰	۴۶۷۰	۴۶۷۰					۹۰/۰۴/۲۰
۴۷۵۰	۴۷۵۰	۴۶۷۰	۴۶۷۰					۹۰/۰۴/۲۱
۴۷۵۰	۴۷۵۰							۹۰/۰۴/۲۲
۴۷۵۰	۴۷۵۰							۹۰/۰۴/۲۳
۴۷۰۰	۴۷۰۰							۹۰/۰۴/۲۵
۴۷۵۰	۴۷۵۰							۹۰/۰۴/۲۷
۴۷۳۰	۴۷۳۰			۵۱۱۰	۵۱۱۰			۹۰/۰۴/۲۸
۴۷۳۰	۴۷۳۰			۵۱۲۰	۵۱۲۰			۹۰/۰۴/۲۹
		۴۷۱۰	۴۷۱۰					۹۰/۰۵/۰۱
۴۹۱۰	۴۹۱۰	۴۸۲۰	۴۸۲۰					۹۰/۰۵/۰۳
۴۹۶۰	۴۹۶۰	۴۸۶۰	۴۸۶۰					۹۰/۰۵/۰۴
۴۹۱۰	۴۹۱۰	۴۸۳۰	۴۸۳۰					۹۰/۰۵/۰۵
۴۸۶۰	۴۸۶۰	۴۸۱۰	۴۸۱۰					۹۰/۰۵/۰۶
۴۸۶۰	۴۸۶۰	۴۸۱۰	۴۸۱۰					۹۰/۰۵/۰۸
۴۸۶۰	۴۸۶۰	۴۸۱۰	۴۸۱۰					۹۰/۰۵/۰۹
۴۸۶۰	۴۸۶۰	۴۸۱۰	۴۸۱۰					۹۰/۰۵/۱۰
۴۸۴۰	۴۸۴۰	۴۷۵۰	۴۷۵۰					۹۰/۰۵/۱۱
۴۸۱۰	۴۸۱۰	۴۷۱۰	۴۷۱۰	۵۲۴۰	۵۲۴۰	۵۳۰۰	۵۳۰۰	۹۰/۰۵/۱۲
۴۷۹۰	۴۷۹۰			۵۲۴۰	۵۲۴۰	۵۳۰۰	۵۳۰۰	۹۰/۰۵/۱۳
۴۷۸۰	۴۷۸۰	۴۷۲۰	۴۷۲۰	۵۲۵۰	۵۲۵۰	۵۳۰۰	۵۳۰۰	۹۰/۰۵/۱۵
۴۷۸۰	۴۷۸۰			۵۲۵۰	۵۲۵۰	۵۳۰۰	۵۳۰۰	۹۰/۰۵/۱۶
۴۷۸۰	۴۷۸۰			۵۲۵۰	۵۲۵۰	۵۳۰۰	۵۳۰۰	۹۰/۰۵/۱۷
۴۷۹۰	۴۷۹۰	۴۷۱۰	۴۷۱۰	۵۲۵۰	۵۲۵۰	۵۳۰۰	۵۳۰۰	۹۰/۰۵/۱۸
۴۷۸۰	۴۷۸۰	۴۷۱۰	۴۷۱۰	۵۲۹۰	۵۲۹۰	۵۲۹۰	۵۲۹۰	۹۰/۰۵/۱۹
۴۷۸۰	۴۷۸۰			۵۳۹۰	۵۳۹۰	۵۳۹۰	۵۳۹۰	۹۰/۰۵/۲۰
۴۷۶۰	۴۷۶۰			۵۳۰۰	۵۳۰۰	۵۳۰۰	۵۳۰۰	۹۰/۰۵/۲۲
۴۷۳۰	۴۷۳۰			۵۲۸۰	۵۲۸۰	۵۲۸۰	۵۲۸۰	۹۰/۰۵/۲۳
۴۸۱۰	۴۸۱۰							۹۰/۰۵/۲۴
۴۸۱۰	۴۸۱۰	۴۷۲۰	۴۷۲۰					۹۰/۰۵/۲۵
۴۷۹۰	۴۷۹۰	۴۷۱۰	۴۷۱۰	۵۳۷۰	۵۳۷۰	۵۳۷۰	۵۳۷۰	۹۰/۰۵/۲۶
۴۶۶۰	۴۶۶۰							۹۰/۰۵/۲۷
۴۷۱۰	۴۷۱۰							۹۰/۰۵/۲۹
۴۷۶۰	۴۷۶۰							۹۰/۰۵/۳۰
۴۹۱۰	۴۹۱۰							۹۰/۰۶/۰۱
۴۸۱۰	۴۸۱۰	۴۷۶۰	۴۷۶۰	۵۳۵۰	۵۳۵۰	۵۰۴۰	۵۰۴۰	۹۰/۰۶/۰۲
۴۸۱۰	۴۸۱۰	۴۷۶۰	۴۷۶۰	۵۳۵۰	۵۳۵۰			۹۰/۰۶/۰۳
۴۷۶۰	۴۷۶۰	۴۷۱۰	۴۷۱۰	۵۳۵۰	۵۳۵۰			۹۰/۰۶/۰۵
۴۷۶۰	۴۷۶۰	۴۷۱۰	۴۷۱۰	۵۳۵۰	۵۳۵۰			۹۰/۰۶/۰۶
۴۸۵۰	۴۸۵۰			۵۳۵۰	۵۳۵۰			۹۰/۰۶/۰۸

بررسی تکنیک‌ها و روش‌های نوردهی در مرغان مادر گوشتی

مقدمه

طیور اهلی، مانند مرغ‌ها و بوقلمون‌ها به شدت، تحت تاثیر نور قرار دارند. این اثرات، در تنظیم چرخه تولید مثلی سالانه و روزانه، بسیار مهم می‌باشند. پرندگان، دارای یک چرخه درونی هستند، که طول مدت آن حدود ۲۴ ساعت است. در پرندگان وحشی، تغییرات طول مدت روز، نقش اساسی در شروع فرایند تولید مثلی بازی می‌کند. در بسیاری از گونه‌های پرندگان، فعالیت تولید مثلی با طولانی تر شدن روز، افزایش یافته و با کوتاه شدن روز، کاهش می‌یابد. این حساسیت به طول مدت روز، به این معنی است که ما می‌توانیم، زمان بلوغ جنسی، در مرغ مادر را به‌وسیله تنظیم طول مدت روشنایی، تحت تاثیر قرار دهیم. به‌وسیله کنترل روشنایی طبیعی (نور خورشید)، می‌توان پاسخ طبیعی پرندگان مولد به افزایش طول مدت روز را دست خوش تغییر کرد. پرندگان از طول مدت روز و شب برای تنظیم ساعت درونی خود و دوره تخم‌اندازی روزانه استفاده می‌کنند. در ادامه برای درک بهتر مطالب بعضی از تعاریف مرتبط را تشریح می‌کنیم:

ساختار فیزیکی نور

نور نامی است که برای تشعشعات الکترو مغناطیسی مرئی، استفاده می‌شود. ماهیت این پدیده، به طول موج آن بستگی دارد. دریافت تشعشعات از تمام طول دامنه، نور سفید ادراک می‌شود.

دید در طیور

در مقایسه با انسان، پرندگان از چشمان بزرگتری برخوردارند، به طوری که وزن دو چشم از وزن مغز آنها بیشتر است. قرار گرفتن چشم‌ها در دو سمت سر، شرایطی را ایجاد می‌کند که پرنده‌ها دید دو چشمی متمرکز اندک ولی ولی دید تک چشمی گسترده‌ای داشته باشند. طیور به طور معمول دوربین و نزدیک‌بین نیستند، اما در محدوده پایین دید تا حد زیادی نزدیک‌بین هستند. این حالت این امکان را به پرنده می‌دهد که در حالیکه در جستجوی غذا است، حالت آماده‌باش داشته باشد. دو نوع سلول دریافت‌کننده نور در طیور وجود دارد، یکی سلول‌های استوانه‌ای که مسئول دید در نور ضعیف هستند، و دیگری سلول‌های مخروطی که مسئول دید در روشنایی هستند، و امکان دیدن رنگ‌ها را فراهم می‌کنند.

دریافت نور

هنوز درک درستی در مورد دریافت و انتقال نور در پرندگان، وجود ندارد. پرنده، نور را از طریق گیرنده‌های نوری که انرژی نور را به پیام‌های بیولوژیکی تبدیل می‌کنند، دریافت می‌کند. هرچند که گیرنده‌های نوری چشم، اطلاعات مربوط به روشنایی را دریافت و انتقال می‌دهند، اما آنها جزء ضروری در فرایند تولید مثلی نیستند، به صورتی که حتی پرندگان نابینا هم می‌توانند، تحریک نوری شده و دارای چرخه تخم‌اندازی طبیعی باشند. نور از دو مسیر به مغز میرسد: یکی از راه چشم، که امکان دید

برای پرنده را فراهم می‌کند. دومی از راه غیر چشمی است، که خود به چند روش تقسیم می‌شود (زمانی که شدت نور بیش از ۴ لوکس باشد نور به طور مستقیم از جمجمه و بافت‌های جمجمه عبور می‌کند) که یکی، از راه دریافت غده پینه‌آلی است، که در پرندگان در قسمت بالای مغز در فضایی سه وجهی بین گیرنده‌های مخ و مخچه قرار گرفته است. دیگری از راه عبور از جمجمه و رسیدن به هیپوتالاموس است. نور عبوری از جمجمه و دریافتی از شبکیه، به اتفاق در ترشح هورمون‌ها جنسی مثل GnRH دخیل هستند. این هورمون از راه سیستم عروقی بافت هیپوفیزی به غده هیپوفیز پیشین منتقل شده و در آنجا سبب تحریک و آزاد سازی LH و FSH می‌شود.

فتو پریود

در بیشتر موارد فتوپریود مترادف با طول روز است. یک برنامه متداول نوری هر ۲۴ ساعت یکبار تکرار می‌شود که دارای یک فتو پریود به عنوان روز و یک اسکوتوپریود به عنوان شب است. برنامه‌هایی که تنها دارای یک فتوپریود و یک اسکوتوپریود بوده و در هر ۲۴ ساعت تکرار نمی‌شوند، چرخه‌های اهمال نامیده می‌شوند. این چرخه‌ها ممکن است کوتاه‌تر یا بلند تر از ۲۴ ساعت باشند. بیشتر فتوپریودها به صورت تحریک‌کننده (طول روز بلند) یا غیرتحریک‌کننده (طول روز کوتاه) طبقه‌بندی می‌شوند. طیور به طور چشمگیری به تغییرات

نام نویسنده/ مترجم:
مهندس وحید صالحی

فتوپرود، پاسخ نشان می‌دهند که این پاسخ‌ها با توجه به گونه و نوع گله متفاوت خواهد بود.

رخوت نوری

رخوت نوری به طور ساده ناتوانی در پاسخ جنسی به محرک طول روز است. این وضعیت در طبیعت، در پرندگانی که تولید مثل فصلی دارند، در روزهای کوتاه زمستان پیش می‌آید. در یک تجربه، مرغ‌های مادر گوشتی در طول دوره پرورش در معرض فتوپرودهای تحریک‌کننده قرار گرفتند ۳ تا ۴ هفته دیرتر بالغ شدند و نسبت به آنهایی که در روزهای غیر تحریک‌کننده پرورش یافته بودند، ۲۵ عدد تخم‌مرغ کمتر تولید کردند. علاوه بر این، اگر مرغ‌های مادر گوشتی قبل از اینکه به نور حساس شده باشند (دوره رخوت نوری را طی نکرده باشند)، در معرض فتوپرودهای تحریک‌کننده قرار گیرند، یا به عبارت ساده‌تر در طول روز بلند پرورش یابند، نه تنها تحریک نمی‌شوند، بلکه بلوغ جنسی در آنها به تأخیر خواهد افتاد و اگر گله‌ای بعد از خروج اولین پرنده از رخوت نوری و قبل از اینکه آخرین پرنده از این شرایط خارج شود تحریک نوری شود، نوعی پراکندگی دو جهته زمانی، در محدوده وسیعی از تولید اولین تخم‌مرغ، در میان پرندها بوجود خواهد آمد، که نهایتاً به اوج تولید کم و پراکندگی وزنی زیاد تخم‌مرغ‌ها منجر خواهد شد. دان و همکاران طی آزمایشی اثرات تحریک نوری در سننین مختلف را نشان دادند، که ملاحظه شد، در پرندگانی با سن ۱۵ هفته، با جیره‌های متداول وزن تخمدان ۱۴ روز پس از تحریک افزایش یافت اما هیچ پاسخی در پرندگان جوان‌تر دیده نشد. با این حال زمانی که ترکیب جیره با گنجاندن

۱۰٪ روغن ذرت تعدیل شد، (انرژی از ۲۸۷۰ به ۳۳۵۰ کیلوکالری در کیلوگرم رسید) تخمدان در نیمچه‌های ۷ تا ۱۱ هفته‌ای، به این تغییر در ترکیب جیره پاسخ داد. جالب این است که تحریک نوری در پرندگان تغذیه شده با روغن ذرت، در ۷ هفتهگی با وزن ۵۰۰ گرم، نسبت به حالتی که پرندگان در سن ۱۹ هفتهگی با وزنی معادل ۱۳۸۰ گرم تحریک شدند، موجب بالا رفتن سطح هورمون تحلیل‌برنده جسم زرد در پلاسما شد. این محققان به این نتیجه رسیدند که افزایش چربی بدن یا افزایش سطح لیپیدهای خون مسیر عصبی سیستم درون ریز را تحریک کرده و موجب از بین رفتن رخوت نوری در نیمچه‌های جوانتر و ایجاد تحریک نوری می‌شود (اسیدهای چرب ضروری مثل اسید لینولئیک، در روغن ذرت یافت شده و احتمالاً تأثیر مستقیمی بر هورمون‌های تحلیل‌برنده جسم زرد دارند). همچنین این پژوهشگران اعلام کردند، در پرندگان تغذیه شده با روش محدودیت خوراک، نسبت به آنهایی که در حد اشتها تغذیه می‌شوند، سطح پایه هورمون تحلیل‌برنده جسم زرد در پلاسما بیشتر است. با تحریک زود هنگام پرندگان، سن بلوغ کاهش می‌یابد، اما این رابطه خطی نیست. رابینسون و همکاران نشان دادند تحریک زود هنگام (قبل از پایان دوره رخوت نوری) مرغان مادر، تأثیر مخربی در روند کلی تولید جوجه تا پایان دوره دارد. لازم است بدانیم زمان مناسب برای تحریک نوری در حالت تجاری، به ۲ فاکتور سن و وزن وابسته است. این بدان معنی است که پرندگان باید دارای وزن مناسب (متناسب با سویه کمی متغیر است) و سن کافی باشند و در صورت عدم حصول هر کدام از اینها، باید تحریک نوری را به تعویق انداخت.

در یک آزمایش دیگر در دانشگاه کوآزولا-ناتال، نشان داده شد که زمان از بین رفتن رخوت نوری در مرغ‌های مادر گوشتی، به میزان دستیابی به خوراک وابسته است. به این صورت که مرغ‌هایی که در ۲۰ هفتهگی به ۲/۱ کیلوگرم رسیدند، رخوت نوری در ۱۸ هفتهگی از بین رفت، اما در آنهایی که محدودیت مصرف خوراک حذف شد، و در ۱۵ هفتهگی به وزن ۲/۱ رسیدند، در این سن به تحریک نوری پاسخ دادند.

توسعه جنسی در آمیخته‌های تخمگذار تجاری، به سختی تحت تأثیر قرار می‌گیرد، همچنین هیچ مدرکی دال بر وجود رخوت نوری، در آمیخته‌های تخمگذار تجاری وجود ندارد. حذف کامل رخوت نوری در تخمگذاران تجاری، احتمالاً نتیجه انتخاب فشرده برای تعداد تخم‌مرغ در برنامه‌های به‌نژادی آنها، در مقایسه با انتخاب یا تأکید بر سرعت رشد، کیفیت لاشه، ترکیب بدن، در برنامه‌های به‌نژادی گله‌های گوشتی است.

لازم به ذکر است که رخوت نوری در پایان زندگی مرغان مادر گوشتی هم رخ می‌دهد. یعنی سیستم درون‌ریز کمتر فعالیت کرده و برون‌ده گوناومتروپین‌ها از غده هیپوفیز کاهش می‌یابد. یکی از دلایل وجود مرغان غیر مولد یا کاهش تولید در پایان دوره تولید همین است.

گزارشاتی مبنی بر وجود ثبات و تداوم بهینه تولید تخم‌مرغ در مرغانی که در معرض تحریک نوری اضافی قرار گرفتند، وجود دارد. مثلاً اضافه کردن طول روز به مدت ۱ ساعت در ۴۴ هفتهگی، طول روز حدود ۱۴ تا ۱۵ ساعت نه تنها امکان اعمال برنامه تحریک نوری اضافی را فراهم می‌کند، بلکه ثابت شده است که باعث ثبات بیشتر در تولید می‌شود.

نوردهی

همانطور که گفته شد، از کنترل طول مدت روشنایی، می‌توان برای ورود پرندگان به مرحله تولید یا نگه داشتن آنها خارج از مرحله تولید، استفاده کرد. اگرچه تحریک نوری می‌تواند برای شروع بلوغ جنسی مهم باشد، اما پرندگان، حتی بدون تحریک نوری، نهایتاً شروع به تخمگذاری می‌کنند. هرگاه پرنده به آستانه رشد و بلوغ هیپوتالاموس برسد، حتی بدون اضافه شدن طول مدت روشنایی به صورت خود به خودی بلوغ جنسی آغاز می‌شود.

حداکثر پاسخ به تحریک نوری می‌تواند با یک دوره روشنایی ۱۲ تا ۱۴ ساعته، ایجاد شود. معمولاً حداکثر طول مدت زمان روشنایی به ۱۶ ساعت می‌رسد (طول روزهای بیشتر از ۱۷ ساعت باعث کوتاه شدن بیش از حد دوره تاریکی و برهم خوردن تعدل هورمونی می‌شود)، اما طول مدت روشنایی

در سالن‌هایی که داری دیواره پرده‌ای هستند، مخصوصاً در فصل تابستان، می‌تواند بیش از این هم باشد. کوتاه‌ترین دوره روشنایی برای تحریک آزادسازی هورمون تحریک‌کننده لوتهین‌کننده (LH) حدود ۱۰/۵ ساعت در مرغ‌های مادر کوتوله گزارش شده است. عدم پاسخ بیشتر به افزایش زمان روشنایی بین ۱۰/۵ و ۱۳ ساعت نشان می‌دهد که پرنده به طول روز اشباع (بلندترین طول روزی که می‌تواند افزایش بیشتری در پاسخ تولید مثلی ایجاد کند) رسیده است.

تصور می‌شود مرغ‌های مادر گوشتی از طریق مشابهی به طول روز پاسخ می‌دهند. به طرز جالبی طول روز بحرانی (حداقل طول روشنایی که برای پاسخ تولید مثلی نیاز است) و طول روز اشباع در مرغ‌های تخمگذار بلندتر است. هرچند، دوره‌های روشنایی بلندتر، برای اهداف مدیریتی می‌تواند مفید باشد، اما سهمی در افزایش تولید تخم مرغ نخواهد داشت. پرنده هنگام دریافت نور از طریق پیام‌های عصبی، زمان سنج خود را روی صفر تنظیم می‌کند. این زمانسنج تا حدود ۱۱ ساعت را شمارش می‌کند. پس از این مدت آغاز مرحله حساس نوری است. در این مرحله پرندگان به شدت به نور حساس هستند و هیپوتالاموس مستقیماً تحت تأثیر انرژی نور قرار دارد. مرحله حساس نوری در برنامه روشنایی روزانه پرنده طول روز حیاتی را تعیین می‌کند.

بزرگی تغییر در طول روز ممکن است کلید اصلی تحریک نوری باشد. تغییر ناگهانی در طول مدت روشنایی از ۸ ساعت به ۱۵ ساعت در یک مرحله، رشد تخمدان را نسبت به افزایش کوچکتر اولیه طول روز بیشتر تحریک می‌کند. اثرات تحریک نوری اضافی در مرغان مادر هنوز به درستی روشن نیست. اما به نظر بنده با توجه به این نکته که اگر نگوییم تمام اعمال مدیریتی در مرغان مادر تدریجی است، حداقل عمده آنها به صورت تدریجی هستند (تغییر گرم‌دان، افزایش وزن، تغییر سیستم دانخوری و آبخوری، اضافه کردن خروس و...) بهتر است که این تکنیک را هم به صورت تدریجی انجام داد. چون ممکن است در اثر افزایش ناگهانی در شدت نور یا طول روز، تحریک اضافی دستگاه تناسلی باعث مشکلاتی مثل پرولاپس شود.

مرغ‌های مادری که تحت یک برنامه کاهش مدت روشنایی پرورش یافته بودند، طوری که مقدار روشنایی در سن ۱۹ هفتهگی ۳ ساعت بود، افزایش طول مدت روشنایی از ۳ ساعت به ۸ ساعت در حدود ۳۶ هفتهگی، باعث تحریک تولید هورمون‌های تولید مثلی و تولید تخم مرغ در آنها شد. در این مطالعه حداکثر پاسخ تولید مثلی

زمانی اتفاق افتاد که طول مدت روز به ۱۶ ساعت در سن ۴۴ هفتهگی رسید. لذا به نظر می‌رسد که پاسخ تولید مثلی به تحریک نور، زمانی که تحریک نوری به تاخیر می‌افتد، آسیب نمی‌بیند. حتی اگر تعدادی پرندگان به خودی خود شروع به تخمگذاری کرده باشند. پرندگان حساس به طول روز مانند بوقلمون، اگر تحت شرایط روزهای کوتاه نگهداری شوند، غیر بالغ خواهد ماند. اما هم مرغ‌های تخمگذار و هم مرغان مادر گوشتی، حتی اگر تحت روزهای کوتاه نگهداری شوند، نهایتاً وارد مرحله تخمگذاری می‌شوند.

تحت شرایطی که مقدار رشد جسمی مناسب باشد، بلوغ جنسی به خودی خود آغاز می‌شود. اگر شما تخم‌مرغ‌هایی را ۱۰ روز پس از تحریک نوری مشاهده کردید، حتماً بلوغ جنسی قبل از تحریک نوری اتفاق افتاده است. در مرغ‌های مادر برای رشد نسبی فولیکول‌ها از فولیکول زردبزرگ به زرده کامل ۷ تا ۱۰ روز زمان لازم است. به طور معمول در مرغ‌های مادر، از زمانی که سطح استروژن تخمدان، در هنگام بلوغ افزایش می‌یابد، تا شروع تخمگذاری حدود ۳ هفته خواهد بود. بزرگ و قرمز شدن تاج که به وسیله افزایش سطح استروژن صورت می‌گیرد، می‌تواند شاخص کلی از وضعیت تولید مثلی در هنگام تحریک نوری باشد.

باید توجه داشت که شدت نور در ساعات نوردی، حداقل باید ۱۰ برابر دوره تاریکی باشد. رسیدن به این مهم در سالن‌های باز ساده است، چرا که شدت نور طبیعی ۵ تا ۱۰ برابر شدت درخشان‌ترین سیستم نوردی مصنوعی در صنعت طیور است. در ضمن شدت نور در زمان دوره تولید یا تحریک نوری هم به طور معمول ۱۰ تا ۱۲ برابر دوره پرورش است (از ۳ تا ۵ تا لوکس به ۶۰ لوکس تغییر می‌کند). اگر ما در سالن‌های بسته نشد نور داشته باشیم و این نشد ≤ 10 برابر شدت نور در تاریکی باشد اثرات نامطلوبی به دنبال دارد. چرا که همانطور که ذکر شد، مرغان مادر به شدت نور بیشتر از ۱۰ برابر دوره تاریکی واکنش نشان می‌دهند. در حقیقت می‌توان این مسئله را اینطور بیان کرد که: این پرندگان دارای ۳ فاز نوری هستند. یکی از آغاز روشنایی تا خاموشی سالن-دومی از خاموشی تا غروب آفتاب (حالت گرگ و میش)- و سومی دوره تاریکی کامل. این سه فاز نوری اگر در دوره پرورش باشد علاوه بر اینکه از طلوع آفتاب تا زمان روشنایی سالن‌ها (معمولاً ۸ صبح) یک مرحله گرگ و میش بیشتر دارد، در تحریک نوری هم اثر منفی دارد، و اگر در دوره تولید باشد، در فرآیند عادی تخم‌اندازی تداخل ایجاد می‌کند.

تأثیر فتوپریودهای ثابت در مرغ‌های مادر گوشتی

مرغ‌های مادر گوشتی به صورت آزاد تغذیه نمی‌شوند، و زمانی که به منظور دستیابی به الگوهای متفاوت رشد، برنامه‌های مدیریتی متفاوتی در مورد آنها اعمال می‌شود، واکنش‌های متفاوتی نسبت به فتوپریودها نشان می‌دهند. با وجود این وقتی به این پرنده‌ها فتوپریودهای ثابت داده می‌شود، به نظر می‌رسد، پاسخ آنها با طول روز ارتباط دارد. مرغان مادر گوشتی در زمان خروج از تخم در شرایط رخت نوری هستند، و به نظر می‌رسد، همانطور که در مورد سایر پرندگان گزارش شده است، سرعت حذف رخت نوری، متناسب با توان تحریک‌کنندگی فتوپریود مورد استفاده است و به طور مستقیم به طول فتوپریود، بستگی ندارد.

در همه موارد آزمایشی وزن بدن کمتر، بلوغ را به تاخیر می‌اندازد. گزارش‌ها حاکی از آن است که وزن بدن در ۲۰ هفتهگی، به ازاء هر ساعت افزایش طول روز، در دوره پرورش ۱۴ گرم کاهش می‌یابد، که احتمالاً نتیجه تقاضای انرژی بیشتر در دوره روشنایی نسبت به تاریکی است. با وجود این پرورش در روزهای بلندتر باعث می‌شود که در زمان ۵۰٪ تخمگذاری، وزن بدن ۶۰ گرم بیشتر باشد که دلیل آن بیشتر بودن سن پرندگان است. در نتیجه خوراک مورد نیاز برای رسیدن به این سطح تولید، به ازاء هر ساعت طول روز بلندتر، ۶۳۰ گرم افزایش می‌یابد. تولید تخم مرغ تا سن ۶۰ هفتهگی، که سن متداول حذف گله‌های مرغ مادر گوشتی است، ارتباط نزدیکی با سن بلوغ دارد، و به ازاء هر ۱۰ روز تاخیر در بلوغ جنسی، ۴ تا ۷ عدد تخم مرغ کاهش خواهد یافت. همچنین تولید تخم مرغ به وسیله شیوع رخت نوری در مرغان بالغ نیز، تحت تأثیر قرار می‌گیرد، زیرا پرنده‌ها به طور خود به خود، بعد از قرا گرفتن طولانی در روزهای بلند، تخمگذاری را متوقف می‌کنند.

وزن تخم مرغ طی دوره تخمگذاری، به ازاء هر ساعت افزایش فتوپریود ۰/۴ گرم افزایش می‌یابد. با وجود این پاسخ را می‌توان به صورت تأثیر مستقیم فتوپریود و تأثیرهای غیر مستقیم سن و وزن بدن در زمان بلوغ جنسی تقسیم بندی کرد.

بازده تبدیل خوراک

نتیجه نهایی تأثیرات فتوپریود بر بلوغ جنسی، تعداد و وزن تخم مرغ این است که مرغ‌هایی که تحت طول روزهای ۱۳ یا ۱۴ ساعته نگهداری می‌شوند، در مقایسه با آنهايي که در

سایر طول روزها نگهداری می‌شوند، خوراک کمتری به ازا هر گرم تخم‌مرغ تولیدی مصرف می‌کنند.

زمان تخمگذاری

تأثیر فتوپریودهای بین ۸ تا ۱۴ ساعت، بر میانگین زمان تخمگذاری در مرغ‌های مادر گوشتی، شباهت زیادی به آمیخته‌های تخمگذاری تجاری دارد، و به ازا هر ساعت افزایش فتوپریود، حدود ۳۰ دقیقه به تاخیر خواهد افتاد. با وجود این میانگین زمان تخمگذاری (MOT) واقعی در مقایسه با آمیخته‌های تخمگذار تجاری ۲ ساعت دیرتر است. کوتاه‌تر بودن میانگین زمان تخمگذاری در آمیخته‌های تخمگذار تجاری، به دلیل انتخاب غیر مستقیم بر روی سرعت تشکیل تخم‌مرغ است و چون در مرغان مادر به اندازه آمیخته‌های تخمگذار انتخاب روی تعداد تخم‌مرغ صورت نمی‌گیرد، زمان تشکیل تخم‌مرغ طولانی‌تر بوده و در نتیجه میانگین زمان تخم‌گذاری با تاخیر بیشتری همراه است. (در تخمگذاران تجاری با طول روز ۱۶ ساعت، بخش زیادی از تخم‌مرغ‌ها ی تولیدی قبل از روشنایی تولید می‌گردد در حالیکه در مادران گوشتی این سهم ناچیز است).

کیفیت پوسته

وزن پوسته و شاخص ضخامت پوسته به طور منفی با فتوپریود بستگی دارند، به این صورت که به ازا هر ساعت افزایش طول روز، وزن پوسته ۳۰ میلی‌گرم و شاخص ضخامت پوسته ۰/۵۷ میلی‌گرم در سانتی‌متر مربع، کاهش خواهد یافت. احتمالاً کیفیت بهتر پوسته در فتوپریودهای کوتاه‌تر، نتیجه فعالیت طولانی‌تر هورمون پاراتیروئید و کلسی‌تونین بر بازجذب کلسیم، از اسکلت طی دوره تاریکی، به وجود می‌آید، اما در مقابل وقتی پرنده‌ها در معرض فتوپریودهای طولانی‌تر قرار می‌گیرند، دوره تاریکی کوتاه‌تری دارند، و کیفیت پوسته کاهش خواهد یافت. این تأثیرات بر کیفیت پوسته، احتمالاً بر قابلیت جوجه‌درآوری هم اثر منفی خواهد داشت.

تأثیر فتوپریودهای متغیّر در مرغان مادر گوشتی

اگرچه رشد تأثیر خود را در پاسخ جنسی به فتوپریودهای ثابت اعمال می‌کند، اما با آن اثر متقابل ندارد، در حالیکه رشد با پاسخ مرغ‌های مادر گوشتی به افزایش طول روز اثر متقابل زیادی دارد. یکی از دلایل این مسئله این است که پرنده تا زمانیکه کاملاً دوره رخوت نوری سنین کم را طی نکرده باشد، نمی‌تواند به نور پاسخ دهد، و سرعت

رسیدن به میزان کنترل وزن بستگی دارد. دلیل دیگر مقدار محدودیت خوراک مورد نیاز برای کنترل رشد، به منظور تولید مطلوب تخم‌مرغ در آینده است. که تأثیر آن ۱۰ برابر تأثیر سن مرغ مادر، در زمان تحریک نوری است.

در مرغ‌های مادر کوتوله با محدود کردن سطح مصرف خوراک، به نحوی که وزن بدن حداکثر ۱ کیلوگرم باشد، بلوغ جنسی کاملاً متوقف می‌شود. همچنین میزان توسعه بلوغ جنسی به منحنی رشد وزن بدن که مرغ‌های مادر با این منحنی رشد به وزن مورد نظر میرسند، نیز بستگی دارد، در صورتیکه وزن ۲۰ هفتگی یکسان باشد، پرنده‌هایی که در ۱۰ هفته اول رشد سریع‌تر و در ۱۰ هفته دوم رشد کندتر داشته‌اند، ۴ روز زودتر به سن بلوغ رسیدند. به مرغ‌های مادر مقادیر معینی خوراک داده می‌شود، بنابراین تنها هدف افزایش فتوپریود قبل از بلوغ کنترل بلوغ جنسی است. مشابه با آمیخته‌های تخمگذار تجاری، در مرغان مادر گوشتی هم یک فتوپریود بحرانی که باید طول آن به اندازه‌ای باشد که آزاد شدن GnRH و گونادو ترو پینها را تحریک کند و یک فتوپریود اشباع که ترشح گونادو ترو پینها را به حداکثر برساند، وجود دارد.

آزمایشات انجام شده در دانشگاه کوزول-ناتال حاکی از آن است که در گله‌ای که مطابق با توصیه‌های شرکت اصلاح کننده نژاد پرورش داده شود، هیچ نیمچه‌ای تا ۱۰ هفتگی نسبت به نور حساس نمی‌شود، و به طور کلی گله تا حدود ۱۸ هفتگی به تغییرات فتوپریود پاسخ نمی‌دهد. هم در مرغان مادر گوشتی و هم در تخمگذاران تجاری زمان شروع حساس شدن به نور حدوداً وقتی است که پرنده ۰/۲ وزن بالغ خود و زمانی که کاملاً به نور حساس می‌شود، وقتی است که حدود ۰/۴ وزن بدن بالغ خود را دارند. این مسئله نشان می‌دهد که حساسیت به نور با توجه به سن فیزیولوژیک اتفاق می‌افتد، و جدا از سن تقویمی است، و بنابراین تأمین خوراک بیشتر برای مرغ‌های مادر گوشتی سبب دستیابی سریع‌تر به حساسیت نوری خواهد شد، و کاهش خوراک آن را به تاخیر خواهد انداخت. اگر مرغ‌های مادر گوشتی در ۲۰ هفتگی از فتوپریودهای ۶،۸ یا ۱۰ ساعته به فتوپریودهای تحریک‌کننده منتقل شوند، تأثیر طول روز بر بلوغ جنسی ناچیز خواهد بود و سن در زمان ۵۰٪ تولید، تنها حدود ۳ یا ۴ روز تفاوت دارد، و مقدار تخم‌مرغ تولیدی در تمام دوره مشابه خواهد بود. اطلاعات بسیار اندکی در مورد تأثیر انتقال مرغ‌های مادر گوشتی به فتوپریودهای متغیّر وجود دارد. تنها اطلاعات موجود در مورد پرنده‌هایی است

که تحت فتوپریودهای ۸ ساعته پرورش یافتند و سپس در ۲۰ هفتگی به طول روز نهایی متفاوت منتقل شدند. در نتیجه بر خلاف تخمگذاران تجاری، هنوز بیان مدلی کامل برای پیش‌بینی پاسخ گله‌های مادر گوشتی تاکنون ممکن نشده است. با وجود این داده‌ها حاکی از آن است که تأثیر فتوپریود نهایی در پاسخ جنسی به نور، در مورد مرغ‌های مادر گوشتی و تخمگذاران تجاری یکسان است، همچنین می‌توان نتیجه‌گیری کرد که با انتقال به فتوپریودهای ۱۴ یا ۱۶ ساعته سریع‌ترین بلوغ جنسی ایجاد خواهد شد.

می‌توان اینچنین نتیجه گرفت که یکی از راه‌های تسریع در بلوغ جنسی، رشد سریع است، اما زمان لازم برای حذف رخوت نوری سنین کم، تعیین خواهد کرد که در چه زمانی نیمچه‌ها را می‌توان تحریک نوری کرد، و اگر از پاسخ‌های دو طرفه اجتناب شود. این زمان حدود ۱۸ هفتگی است. اگر چه تسریع رشد به جلو انداختن سن تولید اولین تخم‌مرغ منجر می‌شود، اما اگر قبل از ۴۵ روزگی، پرنده‌ها به فتوپریود تحریک‌کننده منتقل شوند، توسعه بلوغ جنسی در همه پرنده‌ها در این سن به صورت یک گروه واحد شروع نخواهد شد. آنهایی که از نظر فیزیکی آنقدر نابالغ هستند که قادر به پاسخ نیستند، یا آنهایی که هنوز دوره رخوت نوری را سپری نکرده‌اند، اگر تحت فتوپریود نهایی نگهداری شوند، بالغ خواهند شد اما با تاخیر زیاد، این مسئله به توزیع دو طرفه‌ای منجر خواهد شد که بعضی از پرنده‌ها تا ۴۰ هفتگی نیز اولین تخم خود را تولید نکرده‌اند.

بعضی از نتایج به دست آمده در دانشگاه کوزول-ناتال

- هر ۱۰۰ گرم افزایش وزن در ۲۰ هفتگی، کمترین سن تحریک نوری موفقیت آمیز حدود ۲ روز و پایین‌ترین سن ۵۰٪ تخمگذاری حدود ۳/۵ روز کمتر خواهد شد.
- به تاخیر انداختن تحریک نیمچه‌هایی که به وزن مطلوب نرسیده‌اند، تا زمان رسیدن به وزن مناسب، از نظر علمی مفید خواهد بود، در غیر این صورت بلوغ آنها به تاخیر خواهد افتاد، و هم چنین تولید تخم‌مرغ نیز در آنها در حد بهینه نخواهد بود.
- به ازا هر ۱۰ روز تاخیر در بلوغ جنسی، ۷ عد تخم‌مرغ کمتر تولید خواهد شد.
- مرغ‌های منتقل شده به طول روزهای بلند (برای مثال ۱۶ ساعت)، در مقایسه با آنهایی که به فتوپریودهای متوسط منتقل شدند، میزان تخمگذاری کمتری در دوره بعد از اوج تولید نشان دادند.

● اگر مرغ‌های مادر گوشتی، قبلاً تحت طول روزهای بلند نگهداری شوند، هیچ پاسخی به افزایش فتوپریود نخواهند داد و افزایش فتوپریود در مرغ‌هایی که از ۲۰ تا ۳۵ هفتگی تحت فتوپریود ۱۱ ساعته نگهداری شده باشند، ممکن است میزان تخمگذاری را کاهش دهد.

برنامه‌های نوری اهرمال

اجرای برنامه نوری ۱۳ ساعت روشنایی و ۱۴ ساعت خاموشی، باعث می‌شود که وزن تخم‌مرغ‌ها در ۳۲ هفتگی ۱/۵ گرم سنگین‌تر باشد، و همچنین ضخامت پوسته هم بهتر شود. اما در مقایسه با پرندگانی که در برنامه‌های نوری متداول پرورش یافته بودند، کل تخم‌مرغ تولیدی ۲۴ عدد کمتر بوده و همچنین تا ۶۴ هفتگی تعداد ۲۱ عدد تخم‌مرغ قابل جوجه‌کشی کمتر تولید کردند. قابل توجه است که بهبود کیفیت پوسته هیچ تاثیری بر قابلیت جوجه‌دراوری نداشت. یکی دیگر از مشکلات برنامه اهرمال این است که باعث می‌شود گاهی تا ۵۰٪ تخم‌مرغ‌ها در روی بستر گذاشته شوند و عمده آنها قابل جوجه‌کشی نخواهند بود. شدت نور شدت روشنایی مقدار نوری است که به واحد سطح تابیده می‌شود و معادل فتومتریک تشعشع است (وات/متر مربع).

واحد اندازه‌گیری شدت نور لوکس است. با وجود این نورسنجهای قدیمی هنوز با واحد انگلیسی فوت کندل تنظیم می‌شوند. برای محاسبه لوکس، نیروی تشعشعی (W) یک منبع نور اندازه‌گیری شده و بر $(4\pi \times 12/57)$ استرادیان در یک دایره تقسیم می‌شود، تا شدت روشنایی را به صورت کندل مشخص کند.

شدت روشنایی برای طیور واحد لوکس تنها شدت روشنایی در انسان را اندازه‌گیری می‌کند، زیرا در محاسبه آن بازده روشنایی طیفی انسان استفاده می‌شود و از بازده روشنایی طیفی طیور استفاده نمی‌شود. بنابراین لوکس یک واحد دقیق و مناسب برای اندازه‌گیری دریافت نور در طیور نیست. بازده روشنایی در طیور و انسان تفاوت دارد، زیرا پرندگان نسبت به بعضی از تشعشعات فرابنفش حساسند، در حالیکه انسان به این تشعشعات حساسیتی ندارد. همچنین طیور نسبت به قسمتهای آبی و قرمز طیف حساس‌ترند. نورسنج تشعشعات کمتر از ۴۰۰ نانومتر را به حساب نمی‌آورد و این مسئله باعث می‌شود که پاسخ پرندها به نور آبی و قرمز کمتر از مقدار واقعی برآورد شود.

به هر حال برای اندازه‌گیری نور فرابنفش تجهیزات پیشرفته‌ای مورد نیاز است که نمی‌توان به آسانی از آنها در آشیانه‌های طیور استفاده کرد. استفاده از سلول‌های نوری که برای طیور تنظیم شده

باشند نیز مقرون به صرفه نخواهد بود. به همین دلیل، هم اکنون نیز شدت نور در آشیانه‌های طیور بر حسب لوکس اندازه‌گیری می‌شود. شدت روشنایی و طول موج وقتی که تجهیزات کاهش ولتاژ برای کاهش شدت نور سفید مورد استفاده قرار می‌گیرند، ترکیب طیفی نور تغییر می‌کند و با افزایش نسبت طول موج‌های بلندتر نور، موجب می‌شود که نور قرمزتر شود.

برای مثال در زمان کاهش ولتاژ برای کاهش روشنایی از ۲۵ به ۳ لوکس، نسبت نور قرمز (780-nm630) را از ۶۹/۰ به ۷۸/۰ نور مرئی افزایش می‌دهد. این درآمیختگی شدت روشنایی با طیف خروجی، نتایج غیر متعارفی را که در آزمایشگاه‌های مربوط به شدت نور و در مقاطع زمانی مختلف بدست آمده است، توجیه می‌کند. طول موج (رنگ) چشم انسان دارای سه نوع سلول مخروطی در شبکیه است که اوج حساسیت آنها در ۵۰۰، ۵۷۰، ۴۵۰ نانومتر است. این شرایط به ما اجازه می‌دهد که رنگ‌های اصلی آبی سبز و قرمز را درک کنیم، همچنین وقتی همه سلول‌های مخروطی به طور همزمان تحریک می‌شوند، ما آنها را به صورت رنگ سفید درک می‌کنیم. در مقابل، چشم طیور دارای چهار نوع سلول مخروطی است، که اوج حساسیت آنها در ۴۱۵ نانومتر است، این مسئله همراه با لنزها و مایعاتی که از نظر بینایی وضوح زیادی دارند، این امکان را به طیور می‌دهد که نسبت به تشعشعات زیر ۴۰۰ نانومتر نیز پاسخ دهند و به عبارت دیگر در نور فرا بنفش نیز قادر به دیدن می‌باشند.

لامپ‌های تجاری

در مواقعی که از لامپ‌های تجاری استفاده شده است، مقدار رشد تحت رنگ‌های مختلف تفاوت معنی داری نداشته است. این موضوع لزوماً موجب رد این فرضیه که طول موج‌های بلند رشد را کاهش می‌دهند، نمی‌شود، زیرا بیشتر لامپ‌های رنگی تجاری تک رنگ نیستند. رشد بهتر قابل انتظار در پرندهایی که تحت منابع نور تجاری آبی یا سبز قرار دارند، در مقایسه با آنهاست که طول موج سفید دریافت می‌کنند، ممکن است به وسیله طول موج‌های خارج از محدوده با تشعشع بلندتر خنثی شود. پاسخ عمومی رشد به طول موج داده‌ها نشان می‌دهند که سریعترین رشد در ناحیه آبی-سبز طیف صورت می‌گیرد. اما به طور معمول وزن تحت نور آبی برابر یا کمتر از نور سبز است.

اما یک نظریه دیگر این است که پاسخ به این طول موج‌ها وابسته به سن است، یعنی نور سبز باعث القاء رشد اولیه سریع‌تر و نور آبی سبب

ایجاد افزایش وزن بعد از دو هفته می‌شود. اما با این حال تفاوتی در وزن بدن در ۴۶ روزگی در مورد آنهاست که در طول موج سبز نگهداری شدند یا ترکیبی از نور سبز و آبی دیده نشد. خوراک مصرفی و بازده خوراک وقتی به جوجه‌های گوشتی در یک اتاق با نورهای سبز، زرد، نارنجی و قرمز خوراک داده شد، بیشترین مقدار خوراک از دان‌خوری‌هایی مصرف شد که در نور سبز بودند. با وجود این وقتی که یک رنگ واحد در اتاق مورد استفاده قرار گرفت، تفاوت معنی داری مشاهده نشد، که نشان می‌دهد رفتار مشاهده شده مربوط به ترجیح نور سبز به جای پاسخ مستقیم به این قسمت از طیف بوده است.

اثرات پاتولوژیکی برنامه‌های نوربروشنایی

دائم

اولین بار بزرگ شدن چشم در جوجه‌های گوشتی ۶ هفته‌ای که در معرض روشنایی دائم با لامپ‌های رشته‌ای قرار گرفتند دیده شد. روشنایی دائمی در جوجه‌ها باعث عمیق‌تر شدن اطفاک زجاجیه‌ای، ضخیم شدن قرنیه، نازک شدن عدسی، آب مروارید، آسیب به شبکیه می‌شود.

کاهش سطح ایمنی

ثابت شده است که روشنایی دائمی با لامپ‌های رشته‌ای با شدت ۴۵ لوکس باعث کاهش سطح ایمنی در جوجه خروس‌های نا بالغ می‌شود.

تنش

نور دهی ثابت در جوجه‌های سه هفته‌ای باعث افزایش نسبی وزن غدد فوق کلیوی شد و همچنین باعث کمتر شدن هورمون کورتیکوسترون می‌شود.

تاریکی دائم

معمولاً باعث بی حالی می‌شود، به گونه‌ای که پرندگان نسبت به اشیاء خارجی و دیگران حساسیت نشان نداده و فعالیت کمتری نشان می‌دهند. نازک شدن مشیمه و شبکیه و وجود نوارهای سفید رنگ در شبکیه از عوارض تاریکی دائم است.

سرطان تخمدان در بوقلمون‌ها

بوقلمون‌های ماده‌ای که تحت روزهای بلند (۱۶ ساعت) نگهداری می‌شوند، بویژه زمانی که برای بیش از یک دوره تخمگذاری نگهداری می‌شوند، دچار سرطان تخمدان می‌شوند. چنین تومورهایی با تغییر فتوپریود از ۱۶ به ۸ ساعت، بعد از هفته ۴/۵± تا ۴/۴± به طور کامل از بین خواهد رفت. اما با بازگشت مجدد پرندها به فتوپریود ۱۶ ساعته بعد از ۵ تا ۶ هفته دوباره تشکیل خواهند شد.

بهداشت خطوط آبخوری

گام سوم: آماده‌سازی محلول پاک‌کننده
از قویترین توصیه شده در بروشور ماده مورد نظر جهت حصول بهترین نتیجه استفاده کنید. بیشتر مقسم‌های سیستم آبخوری تنها توانایی پخش کردن غلظت‌های بین ۰/۸ تا ۱/۴ درصد از ماده اصلی اولیه را دارند. لذا در صورت نیاز به غلظت‌های بالاتر، بهتر است محلول پاک‌کننده غلیظ اولیه را در یک تانک بزرگ حل کرده و بدون استفاده در سیستم آبخوری توزیع نمایید.
برای مثال اگر محلول ۳٪ مورد نیاز است سه حجم از ماده پاک‌کننده را با ۹۷ حجم آب برای تولید محلول نهایی مخلوط نمایید. از پر اکسید هیدروژن ۳۵٪ با رقت ۳٪ به عنوان پاک‌کننده ایده آل جهت سیستم‌های آبخوری می‌توان نام برد.

گام چهارم: شستشو و تمیز کردن خطوط
جهت پر کردن و تمیز نمودن ۳۰ متر لوله آبخوری به قطر ۲۰ میلی لیتر به ۳۰ تا ۳۸ لیتر آب نیاز می‌باشد. در صورتی که سالنی با ۱۵۰ متر طول و دو خط آبخوری داشته

مجموع کلسیم و منیزیم و یا ۰/۰۵PPM منگنز باشد در نظر گرفتن سختی گیر و یا اسید در برنامه پاکسازی خطوط آبخوری مورد نیاز خواهد بود. این ترکیبات رسوب مواد معدنی در خطوط آبخوری و بست‌ها (اتصالات آن) را از بین می‌برد.

گام دوم: انتخاب پاک‌کننده بهداشتی
یک ماده پاک‌کننده بهداشتی که بطور موثری قادر به حل کردن و از بین بردن تمامی بیوفیلیم یا گل و لای موجود در سیستم آبخوری باشد را انتخاب کنید. از بهترین مواد جهت این منظور محلول‌های تغلیظ شده پراکسد هیدروژن می‌باشد.
قبل از استفاده از هر پاک‌کننده قوی‌از کارکرد صحیح مخازن آب مطمئن شوید زیرا در این صورت فشار هوای ایجاد شده در خطوط آبخوری به راحتی تخلیه می‌شود. قبل از استفاده از پاک‌کننده‌ها جهت جلوگیری از آسیب‌های غیر ضروری به سیستم آبخوری با تامین‌کنندگان تجهیزات مشورت نمایید.

تامین آب بهداشتی جهت سلامتی گله و عملکرد بهینه اقتصادی آن ضروری است. خطوطی که آب را به پرندگان می‌رساند شفاف نیستند، لذا دیدن آنچه داخل لوله‌ها اتفاق می‌افتد غیر ممکن است. به همین دلیل در زمان پاکسازی و ضدعفونی فارم بین دو جوجه‌ریزی این بخش از سالن‌ها می‌تواند به راحتی فراموش شود. لذا توجه به پاکسازی سیستم آبخوری پس از هر گله امری ضروری است.
بهداشت موفقیت‌آمیز آب با نظافت موثر خطوط آبخوری آغاز می‌شود. تنوع و تغییرپذیری سیستم‌های آبخوری موجب چالش در انتخاب روش پاکسازی می‌شود ولی می‌توان با داشتن اطلاعاتی از کیفیت آب، ابزار صحیح و اندکی تلاش بر آنها فائق آمد. با پیروی از راهنمایی‌های ذیل پرندگان شما آب با کیفیت در اختیار خواهند داشت:

گام اول: آنالیز آب را داشته باشید
آب را جهت مواد معدنی که موجب سختی آن می‌شود آنالیز کنید کلسیم، منیزیم و منگنز، اگر آب محتوی بیش از 90PPM

مجله پیکر
شرکت مرغ اجداد زربال
برگرفته از TECH NOTES

باشیم بایستی حداقل ۳۸۰ لیتر محلول پاک کننده ساخته شود. خطوط آبخوری به نحوی باید طراحی گردد که قابلیت باز شدن و تخلیه کامل را در زمان پاکسازی داشته باشد.

جهت پاکسازی خطوط آبخوری از مراحل ذیل پیروی کنید:

۱- لوله های آبخوری را برای تخلیه شدن کامل باز نمایید.

۲- مواد پاک کننده را وارد لوله های آبخوری نمایید.

۳- آب خروجی از لوله ها را ببینید تا از وجود مواد پاک کننده در آن نظیر کف مطمئن شوید.

۴- لوله های آبخوری را پس از پر شدن از مواد پاک کننده بسته و بگذارید مواد طبق توصیه کارخانه تولید کننده در لوله ها باقی بماند (در صورت امکان بیش از ۲۴ ساعت)

۵- بعد از گذشت مدت زمان مشخص مواد پاک کننده را با فشار آب از لوله های آبخوری خارج کنید. آبی که برای این منظور استفاده می شود بایستی حاوی همان سطح از ماده پاک کننده باشد که بطور نرمال در آب آشامیدنی پرندگان وجود دارد. در غیاب برنامه استاندارد بهداشتی آب، می توان یک محلول غلیظ اولیه با افزودن ۱۱۳ گرم هیپوکلریت سدیم ۵٪ به ازای هر لیتر درست کرد و سپس آن را به نسبت ۷/۵ گرم در هر لیتر رقیق ساخت. به این وسیله آب شستشوی با ۳-۵ PPM کلر فراهم خواهد گردید.

۶- پس از تمیز کردن، پاکسازی و تخلیه سیستم، آب تاملینی باید تازه و کلرینه شده باشد (۳-۵ PPM در دورترین آبخوری از منبع). در صورت استفاده از دستگاه اندازه گیری فعالیت اکسیداتیو (ORP)، عدد آن حداقل باید ۶۵۰ باشد.

لوله های آب از چاه تا سالن های مرغداری نیز در بین دو گله باید تمیز و پاکسازی شوند. بهترین حالت عدم تخلیه آب لوله های خارج از سالن از طریق لوله های داخل سالن می باشد. لذا جهت تخلیه لوله های آب بیرون، شیلنگ رابط لوله های خارج سالن را به تانک دارویی وصل کرده و از طریق این سیستم اقدام به تخلیه آب و پاکسازی لوله های آب خارج سالن می نماییم.

گام پنجم: حذف ترکیبات معدنی

پس از تمیز کردن خطوط، با استفاده از سختی گیر یا ترکیبات اسیدی می توان نسبت به حذف ترکیبات معدنی اقدام کرد. استفاده از ترکیبات شیمیایی باید بر اساس توصیه کارخانه سازنده صورت گیرد. یکی از موادی که به این منظور

بکار می رود اسید سیتریک می باشد.

۱- یک محلول غلیظ اولیه به وسیله مخلوط کردن ۱-۲ بسته اسید سیتریک در ۳/۸ لیتر آب بسازید (هر بسته تقریباً شامل ۴۱۰ گرم می باشد) و سپس آن را به نسبت ۷/۵ گرم در لیتر رقیق نمایید (۸٪ درصد یا ۱/۱۲۸) خطوط آبخوری را با این محلول پر کرده و اجازه دهید ۲۴ ساعت باقی بماند جهت حذف بهینه مواد سختی زا، PH زیر ۵ ضروری است.

۲- خطوط آب را تخلیه کنید یک محلول غلیظ اولیه که شامل ۹۰-۶۰ گرم هیپو کلریت سدیم ۵٪ به ازای هر لیتر است درست نمایید. این محلول را به نسبت ۷/۵ گرم در لیتر (۸٪ یا ۱/۱۲۸) رقیق نموده و خطوط آبخوری را مجدداً با آن پر و ۴ ساعت در این حالت باقی گذارید. این غلظت از کلر باکتری های باقیمانده را کشته و بقایای بیوفیلم ها را حذف خواهد کرد.

۳- شستشوی نهایی خطوط را با آب آشامیدنی که حاوی سطح نرمالی از ماده پاک کننده می باشد انجام دهید (سطح نرمال از ماده پاک کننده به وسیله مخلوط کردن ۳۰ گرم از هیپوکلریت سدیم ۵٪ در هر لیتر آب که به نسبت ۷/۵ گرم در هر لیتر رقیق شده است بدست می آید). شستشوی تحت فشار را تا زمانی که آب لوله ها حاوی بیش از ۵ PPM کلر نباشد ادامه دهید.

گام ششم: سیستم را تمیز نگهدارید

پس از ضد عفونی، مهم این است که سیستم آبخوری تمیز نگه داشته شود. یک برنامه روزانه مناسب جهت بهداشت آب تدوین نمایید برنامه بهداشتی ایده آل جهت خطوط آبخوری شامل تزریق پاک کننده مناسب و یک اسید می باشد. اجرای این برنامه مستلزم وجود ۲ مقسم یا تزریق کننده محلول اولیه را با هیپو کلریت سدیم (غلظت ۵٪) به میزان ۴۰ گرم در لیتر درست کرده و سپس به نسبت ۷/۵ گرم در لیتر در آب آشامیدنی رقیق نمایید. هدف تامین آب آشامیدنی بهداشتی با سطح پیوسته ای از ۳-۵ PPM کلر در دورترین نقطه سالن از مقسم می باشد.

سایر ضد عفونی کننده ها

ازن (O3) یک باکتری کش، ویروس کش و اکسید کننده شیمیایی بسیار موثر می باشد. ازن با آهن و منگنز واکنش می دهد تا هر دو آنها با سهولت بیشتری به وسیله فیلتر اسیون قابلیت حذف پیدا کنند. همچنین ازن غیر وابسته به PH عمل کرده و می تواند در صورت استفاده

همزمان با کلر، آن را غیر فعال نماید. ازن با وجود اینکه یک ضد عفونی تماسی بوده و به سرعت پخش می شود ولی هیچ باقیمانده ای در سیستم آبخوری باقی نمی گذارد.

از آنجایی که مشکلات استفاده از دی اکسید کلر در نمونه های جدید تولید شده برطرف گردیده است لذا این محصول راه خود را به بازار به عنوان یک ضد عفونی کننده مناسب باز کرده است. دی اکسید کلر به همان اندازه کلر در کشتن باکتری ها موثر است و دارای تاثیر بیشتری در کشتن ویروس ها و حذف آهن و منگنز است. اثر دی اکسید کلر توسط PH تحت تاثیر قرار نمی گیرد.

نکته های نهایی

۱- از اسید به عنوان تنها راه ضد عفونی آب استفاده نکنید زیرا اسید به تنهایی سبب رشد باکتری ها و قارچ ها در سیستم های آبخوری می شود.

۲- عمومیت استفاده از پر اکسید هیدروژن به عنوان یک ضد عفونی کننده آب در حال افزایش است. PH و قلیائیت بی کربنات نقش اصلی را در میزان تاثیر پر اکسید هیدروژن قابلیت ذخیره سازی در واحد را دارا است ولی کیفیت آن به مرور زمان کاهش می یابد. این ماده یک اکسید کننده قوی بوده ولی هیچ باقیمانده ای به جای نمی گذارد.

۳- پر اکسید هیدروژن یک واکنش دهنده قوی است و کار با آن به مراقبت زیادی نیاز دارد. آزمایشات لازم روی هر ماده شیمیایی باید قبل از بکار بردن آن انجام گیرد. پیروی از دستورالعمل استفاده از این ماده جهت جلوگیری از آسیب رسانی به افراد و تجهیزات بسیار مهم است.

پر اکسید هیدروژن ۵۰٪ که با نیترات نقره تثبیت شده است یک ضد عفونی کننده بسیار موثر و بوده که آسیبی به خطوط آبخوری نمی رساند.

۴- زمان تجویز مواد دیگر در آب آشامیدنی طیور، بهتر است از مصرف کلر و سایر ضد عفونی کننده ها ممانعت به عمل آید. کلر، واکسن ها را غیرفعال کرده و تاثیر بعضی از داروها را کاهش می دهد. استفاده از کلر و یا سایر ضد عفونی کننده ها را پس از اتمام مصرف دارو، واکسن و... از سر بگیرید.

۵- دستورالعمل های بهداشتی خطوط آبخوری می تواند تابعی از مقررات محلی باشد. لطفاً با کارشناسان محلی در تماس بوده و همواره از دستورالعمل های کارخانه سازنده پیروی کنید.

بهرانی‌ترین زمان پرورش جوجه‌های گوشتی

نام نویسنده/ مترجم:
آرش جوانمرد

روزهای پرورش جوجه های قادر به تنظیم درجه حرارت بدنشان نیستند تا اینکه به سن یک هفتهگی برسند بنابراین نیاز به منابع گرما مناسب که تا سن یک هفتهگی قادر به تولید مقادیر کافی از BTU باشند و دمای بدن جوجه را در حد ۱۰۴ الی ۱۰۶ فارنهایت (۴۰ الی ۴۱ درجه سانتیگراد) ثابت نگه دارند، احساس می‌شود.

به منظور دستیابی به این هدف، مادرهای مصنوعی در سالن باید در ارتفاع ۷۶ سانتی متری بستر نصب نشوند و بتوانند گرمای مناسبی را در بستر سالن ایجاد کنند.

پس از سپری شدن هفتمین روز پرورش، مغز جوجه قادر به تنظیم و کنترل حرارت بدن جوجه شده و از این روز به بعد کنترل درجه حرارت بدن مستقیماً توسط مغز صورت می‌گیرد و لذا حرارت بدن جوجه در حدود ۴۰ الی ۴۱ ثابت باقی می‌ماند و باقی مراحل رشد و نمو جوجه از این به بعد از طریق تنظیم حرارت تولیدی ناشی از هضم مواد مغذی و همچنین کنترل حرارت دفعی ادامه می‌یابد.

لذا بعضی از پرورش دهندگان بعد از هفته اول مادرهای مصنوعی موجود در سالن پرورش را خاموش می‌کنند و از سایر تجهیزات گرمایشی برای تنظیم درجه حرارت داخل سالن استفاده می‌کنند تا نهایتاً با باردهی مناسب دمای سالن پرورش را بطور ثابت در ۳۷ درجه سانتیگراد نگه دارند.

و جذب آنتی‌بادیها و سایر مواد مغذی را از طریق عروق مزانتریک بلوکه می‌کند.

اگر کیسه زرده به طور کامل جذب نشود باقیمانده کیسه زرده به صورت یک جسم خارجی در حفره شکمی تلقی شده و بنابراین جوجه گوشتی به رشد مطلوب مورد انتظار در آخر دوره پرورش نخواهد رسید. این مقاله بعضی از جنبه های مدیریتی را که باعث جلوگیری از وقوع استرس در گله های جوجه های گوشتی را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد.

استرس ممکن است در نتیجه حرارت بالای سالن، یا سردی بیش از حد سالن و یا بالا بودن بیش از اندازه رطوبت بستر و یا تراکم گاز آمونیاک یا محدودیت دسترسی به آب و دان یا رشد عوامل بیماریزا در سالن و یا حتی در نتیجه واکنش‌های سیستم ایمنی جوجه باشد،

اگر سیستم ایمنی جوجه سالم باشد، میکروارگانیسم‌های بیماریزا و انجام واکنش‌های سیستم ایمنی را تحریک خواهد کرد و از ابتلا جوجه ها به بیماریهای شایعی مانند مارک، کوکسیدیوز و اختلالات تنفسی جلوگیری خواهد شد.

نیاز به تعیبه تاسیسات مناسب در سالن‌های پرورش جوجه های گوشتی به منظور کاهش عوامل استرس زا همواره احساس می‌شود یکی از مهمترین مواردی که همواره باید در سالن‌های پرورش جوجه های گوشتی مورد توجه قرار گیرد، اطمینان از عملکرد صحیح سیستم گرمادهی و هیترها می‌باشد. در اوایل

دو هفته اول پرورش جوجه های گوشتی، بهرانی‌ترین زمان پرورش محسوب می‌شود و در این مقطع زمانی، بیش از هر مقطع دیگری، اهمیت استفاده از راهکارهای مدیریتی مشهود می‌باشد.

هر نوع اشتباهی که در طول این دو هفته ممکن است رخ دهد، به هیچ وجه قابل جبران در مراحل بعدی دوره پرورش نمی‌باشد.

به طور معمول قبل از شروع تخمگذاری در گله مادر گوشتی، یک برنامه خاص واکنش‌های سیستم ایمنی می‌پذیرد و در پی واکنش‌های سیستم ایمنی بدن مرغان مادر در برابر واکنش تولید آنتی‌بادی مادری خواهند نمود. این آنتی‌بادی تولیدی از طریق سیستم گردش خون مادر به زرده تخم‌مرغ منتقل می‌گردد و بنابراین هنگامی که کیسه زرده در جوجه تازه از تخم در آمده جذب می‌شود متعاقباً آنتی‌بادی موجود در کیسه زرده نیز جذب می‌گردد.

اگر در اوایل دوره پرورش، جوجه های گوشتی تحت مدیریت مطلوبی قرار گیرند در طی شش روز اول کیسه زرده بطور کامل جذب خواهد شد. قبل از تکامل و پیدایش سیستم ایمنی جوجه، آنتی‌بادیهای که از طریق کیسه زرده جذب می‌شوند مسئول مصونیت و حمایت از جوجه در برابر عوامل بیماریزای می‌باشند.

یکی از عواملی که می‌تواند روند جذب آنتی‌بادیهای مادری را از طریق کیسه زرده مختل کند، استرس می‌باشد. استرس باعث انقباض رگ‌های خونی اطراف کیسه زرده می‌شود و نهایتاً انتقال

شرکت توسعه کشت ذرت
سایمنس

تهیه، تولید و توزیع بذر هیبرید ارقام ذرت

تهیه، تولید و توزیع ذرت دانه‌ای

برای مصارف صنعت، دام و طیور در بزرگ‌ترین

و مجهزترین کارخانجات خشک کن

دفتر مرکزی: تهران، خیابان دکتر فاطمی، خیابان باباطاهر، کوچه سهند شرقی، پلاک ۴

www.icmd.ir

تلفن: ۸۸۹۵۳۷۳۰ - ۸۸۹۶۴۸۳۴

info@icmd.ir icmd_ir@yahoo.com

فکس: ۸۸۹۵۳۶۶۵

تولیدکننده نمونه و رتبه اول کشور

شرکت خوراک دام و طیور مشهد MASHHAD FEED MILL CO.

کارخانه شماره دو

کارخانه شماره یک

بزرگترین و مجهزترین تولیدکننده کنسانتره دامی و دان طیور به صورت انواع پلت ، کرامبل ، پودر
با بهترین کیفیت در استان خراسان تحت نظر کارشناسان مجرب و متخصص
با استفاده از امکانات فنی و تجهیزات پیشرفته تولیدی و آزمایشگاهی

دفتر: مشهد، خیابان فلسطین ۱۸، پلاک ۵۰   تلفن: ۳-۷۶۸۰۳۲۲ (۰۵۱۱)   فکس: ۷۶۱۵۲۰۷ (۰۵۱۱)
کارخانه: مشهد، کیلومتر ۱۵ جاده سرخس   تلفن: ۲-۸۸۰۱۹۸۱ (۰۵۱۱) و ۵-۶۱۰۱۳۷۴ (۰۵۱۱)

شرکت دان و علوفه شرق (سهامی خاص)

تولید کننده انواع مکمل، پرمیکس
کنسانتره و خوراک آماده دام، طیور و آبزیان

بخش تحقیقات تغذیه و آزمایشگاه کنترل کیفی

بهره گیری از سیستم کنترل P.L.C.

تجهیزات و ماشین آلات فول اتوماتیک

سیلوهای مکانیزه ذخیره مواد اولیه

آدرس: بیرجند - شهرک صنعتی شماره یک - فاز دو

تلفن: ۸ - ۲۲۵۵۳۹۰ - ۰۵۶۱ فاکس: ۲۲۵۵۳۸۹ - ۰۵۶۱

تلفن دفتر فروش تهران: ۶۸ و ۰۲۱ - ۸۸۱۰۱۷۲۰ فاکس: ۰۲۱ - ۸۸۷۰۴۷۶۵

web site: www.dos-co.com

E.mail: info@dos-co.com

شرکت داروئی پرتو بشاش

پیشرو در سلامت تولید دی و ملو کاسیم فسفات استاندارد

مجهز به آزمایشگاه های غذایی ، داروئی انسانی و دامی شامل:
داروها ، کلیه ویتامین ها ، سموم و زیست محیطی ، بهداشتی و معدنی
همکار موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
همکار وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
آزمایشگاه دامپزشکی پرتو همکار سازمان دامپزشکی کل کشور

استقرار سیستم ISO 17025 ، دارای گواهینامه های ISO 9001 - 2000 و ISO 14001-2004
از موسسات AFAQ , QMI

مجوز صنایع ۰۱/۴۷۸۲۹ ، مجوز دامپزشکی 78-16 -D.C.P
1389/02/13

Das Daru-e-shash
01000013

تلفن: ۲ - ۶۶۴۳۶۸۸۱ - دورنگار: ۶۶۴۳۶۸۸۰
تلفن: ۶۶۴۳۱۵۵۴ ، ۶۶۴۳۳۲۲۵ ، ۶۶۴۳۱۸۷۸

دفتر مرکزی: تهران ، میدان توحید ، کوچه صائب ، شماره ۱۹
آزمایشگاه: خیابان ستارخان ، خیابان اکبریان آذر ، شماره ۱۳

صحرایاب صنعت

قطعات یدکی
خدمات پس از فروش

نابلوهای فرمان
کنترل و قدرت

واردات و فروش
دیزل ژنراتور

طراحی و اجراء
نیروگاه مقیاس کوچک

www.SahraABSanat.com

Sahra AB Sanat

Power
Generation

آدرس: اصفهان خیابان مسجد سید ابتدای خیابان پنج رمضان

تلفن : 3360003/3384244/3373237 : فکس : 3373272 ایمیل : info@sahraabsanat.com

تهران: خیابان توحید - خیابان شهید طوسی (شاهنگ)
شماره ۱۲۲ تلفن: ۰۲۰-۶۶۹۱۲۲۲ فاکس: ۰۲۰-۶۶۹۱۲۲۰۹
ارومیه: بلوار رسالت-شماره ۳۸
تلفن: ۰۳۸-۲۲۲۹۰۳۸-۲۲۲۹۰۵۵ (۰۳۸) فاکس: ۰۳۸-۲۲۲۳-۵۹ (۰۳۸)
رشت: بلوار مدرس-روبروی پارک پلیس-پلاک ۱۷
کدپستی: ۳۳۷۸۹-۳۳۸۹
تلفن: ۰۱۳۱-۶۶۶۷۶۳۶ (۰۱۳۱) و ۰۶۰-۶۶۶۰۶۰ (۰۱۳۱)
تهرپژ: خیابان دانش سرا - پلاک ۱۷۵ تلفن: ۰۲۱-۵۴۴۸۷۱۲ و
۰۲۱-۴۴۶۹۸۱ (۰۲۱) فاکس: ۰۲۱-۴۴۶۹۸۰ (۰۲۱)

شرکت تولیدی
بهیرورگروه
Behparvar
producing group

info@behparvar.com
www.behparvar.com

شماره ثبت: ۱۵۶۰۵۴

گروه تولیدی

پویا صدف

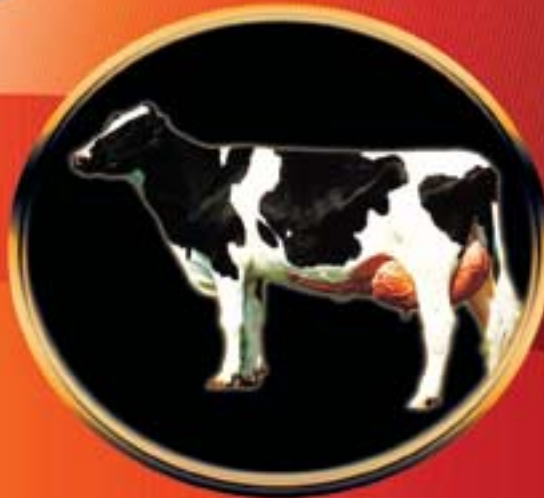

واحد نمونه معدنی ۲۶-۳۷

- شرکت سرزمین طلایی شرق
- شرکت پویا صدف قابوس
- شرکت معدنی غزل صدف

اولین و بزرگترین تولید کننده صدف معدنی به صورت گرانولا و پودر با دارا بودن بزرگترین معدن انحصاری در کشور

با مجوز از سازمان دامپزشکی و
معاونت امور دام کشور

دفتر تهران: میدان توحید، خیابان شهید طوسی (شبهانگ)
تلفن: (۱۰ خط) ۶۶ ۵۶ ۶۱ ۶۰
موبایل: ۰۹۱۲ ۳۲۰ ۳۰ ۴۴

کارخانه و دفتر فروش استان گلستان: گنبد کاووس
تلفن: (۲۵ خط) ۰۰ ۵۶ ۳۲۴ - ۱۷۲
موبایل: ۰۹۱۲ ۳۲۲ ۱۴ ۷۳

Ross 308

مرغ مادر جنوب خراسان

واحد فروش تهران: ۰۲۱ - ۶۶۹۱۷۱۶۱ - ۶۶۹۳۶۲۴۴ - ۰۹۱۲۴۱۹۱۴۳۱

واحد فروش بیرجند: ۰۵۶۱ - ۲۲۳۴۹۰۵ - ۰۹۱۵۵۶۲۳۶

دفتر مرکزی: خراسان جنوبی، بیرجند، خیابان جمهوری اسلامی، بازار پاساژ خیریه

تلفن: (خط ۹) ۰۴۱ - ۲۲۲۱۰۴۱ - ۰۵۶۱

فکس: ۰۴۱ - ۲۲۲۲۷۳۷ - ۰۵۶۱

تماس مستقیم با مدیریت: ۰۹۱۵۱۱۶۳۱۹۶

ISO 9001:2008